

Delavska enotnost

Časopis slovenskih delavcev

Ljubljana, 19. septembra 1996 ☆ številka 43 ☆ letnik 55 ☆ odgovorni urednik: Ciril Brajer

KOLIKO POPUSTITI

Čprav osovraženi Jože Duhovnik po enotedenski stavki ni več predsednik koncerna Litostroja, stavekove straže bivšemu vodstvu še vedno preprečujejo vstop v poslovne prostore in tako varujejo dokumentacijo.

Nadzorni svet Litostroja je stavekovnemu odboru danes poslal predlog socialnega sporazuma. Skei naj bi se leto dni vzdržal stavk. Nadzorni svet, ki zastopa lastnike, pa jim zagotavlja znižane plače do konca meseca ali celo z enotedensko zamudo.

V stavekovnem odboru so socialno premirje pripravljene podpisati, vendar le za krajše obdobje. Če bi novo vodstvo res zagotovilo ohranitev Litostroja, pa bi pristali tudi na podaljšanje

socialnega premirja. Plače bi po njihovem mnenju morale upoštevati kolektivno pogodbo, tudi glede regresa in drugih dolgov zaposlenim bodo terjali čvrsta zagotovila.

Kot nam je povedal Stane Purgelj, podpredsednik Skei, se je predsednik nadzornega sveta Litostroja še včeraj trudil, da bi Duhovnika in njegovo ekipo vsaj začasno vrnil na njihove položaje. Predsednik stavekovnega odbora Marjan Pirc pa protestira zoper sporazumno razrešitev Jožeta Duhovnika s položaja predsednika koncerna. Skupaj s kolegi je prepričan, da bi ga morali enostransko razrešiti. Nezadovoljen je tudi z neodločnostjo pri imenovanju no-

vega direktorja Stanislava Stalowskega, saj je nadzorni svet sporočil, da gre za pogojno in začasno imenovanje.

V stavekovnem odboru še ugotavljajo, da se je enotnost zaposlenih okrepila, saj so se stavki pridružili tudi člani sindikata strokovnih delavcev in večina režijskih delavcev. Zaradi stavke je več članov prešlo iz KNSS v Skei.

Stavkajoči delavci Litostroja se zahvaljujejo kolegom iz drugih kovinarskih podjetij, ki so jim poslali štirideset telegramov z izrazi podpore. Zahvaljujejo se tudi bivšim sodelavcem, ki so stavekovnim stražam prinašali malico in okrepčila.

F. K.

USTVARJANJE ENOTNE SINDIKALNE FRONTE

Sekretar ZSSS Rajko Lesjak o jesenskih nalogah svobodnih sindikatov

Stran 3

NOVODOBNO SUŽENJSTVO

Že 34 mesecev brez plače Minister Tone Rop odgovarja na javno vprašanje

Stran 2

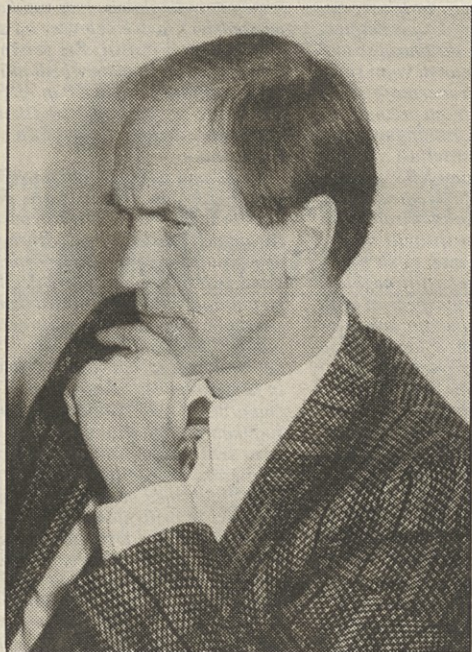
Sreda, 14⁰⁰

DELODAJALCI ODPOVEDALI SKP

Upravni odbor Gospodarske zbornice je na današnji seji odpovedal veljavno splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo in tarifno prilogo k SKP. Enako dejanje je predlagal zborničnim združenjem za posamične panožne kolektivne pogodbe in preostalim delodajalcem sopodpisnikom splošne kolektivne pogodbe. Pripravil je tudi že predlog nove splošne kolektivne pogodbe in vabi sindikate k pogajanju. Svojo pogajalsko skupino je že imenoval. Vzrok za odpoved naj bi bili previsoki dodatki k plačam, kot so regres, stroški prehrane, prevozov, dodatki za delo v manj ugodnem času, jubilejne nagrade in druge pravice, izvirajoče iz dela. Pomemben vzvod za ravnanje delodajalcev naj bi bilo tudi nedavno krčenje socialnih pravic v Nemčiji in globalizacija trgov. Upravni odbor Gospodarske zbornice je zavrnil vse pomisleke o možnih socialnih nemirih zaradi odpovedi in jo sprejel z enim vzdržanim glasom. Resno opozorilo premiera dr. Drnovška, češ da se je bolje pogajati brez odpovedovanja veljavne kolektivne pogodbe, je ovrednotil kot predvolilno akcijo. Splošna kolektivna pogodba se bo tako iztekla 1. januarja prihodnje leto, tarifna priloga pa 1. aprila.

Svobodni sindikati so zgoraj opisane zbornične popadke, ki so verjetno zaradi predvolilne mrzlice stresli celo Janeza Drnovška, predsednika vlade z liberal-krščanskim etosom, kajpak že obravnavali.

Za akcije, ki jih pripravljajo v bran pred vnovičnim poskusom krnitve delavskih pravic, lahko rečemo le to, da menedžerskim in delodajalskim krjavljem ne bodo prav nič ljube.

IZJAVA ZA JAVNOST!

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije najostreje obsoja včerajšnji sklep Upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije, s katerim je v času veljavnosti Socialnega sporazuma za leto 1996 odpovedala Splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo in celo priporočila odpoved panožnih kolektivnih pogodb.

S tem dejanjem so člani Upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije glasovali za socialne konflikte ter delavske nemire in jih bodo tudi imeli, za kar v celoti tudi prevzemajo odgovornost!

mag. Dušan Semolič, predsednik ZSSS

sindikalni
ZAUPNIK

SKEI ZAHTEVA REVIZIJO

DELAVCI V OBRTI MED ZVEZDE

Tokrat se predstavljata dva poslanska kandidata, Vladimir Bizovičar in Jože Kragelj.

Stran 3

Povabilo še velja!

Svobodni Sindikati Slovenije
GREDO NA VOLITVE DVAKRAT

ZNANJE ZA SOUPRAVLJANJE

Stran 6

Milan Utroša, član predsedstva ZSSS, o dosežkih in težavah svobodnih sindikatov pri uveljavljanju soupravljanja

Odgovor na javno postavljeno vprašanje mag. Antonu Ropu v Delavski enotnosti dne 29. 8. 1996 – pod naslovom »Novodobno suženstvo – že 34 mesecev brez plače«

Dne 29. 8. 1996 je bil v Delavski enotnosti objavljen članek »Novodobno suženstvo – že 34 mesecev brez plače«, v katerem je bil predstavljen primer g. Antona Turšiča, invalida II. stopnje, sicer pa elektrotehnik, programerja in projektanta iz Maribora, ki pri svojem delodajalcu – podjetju IMP – PMI že 34 mesecev ni prejel plače. Na koncu članka je bilo javno zastavljeno vprašanje, kaj lahko prizadeje delavec stori sam, da bi se rešil položaja, v katerega ga je postavila naša delovnopravna zakonodaja oziroma način njegovega izvajanja.

Nedvomno soglašam, da je stanje, v katerem se je znašel g. Turšič, nevzdržno. Čudi pa me, da se niti delavec sam, niti predstavniki sindikata za rešitev problema niso poslužili rednih zakonskih poti.

O primeru Antona Turšiča inšpekcija za delo doslej ni bila obveščena, čeprav je prav inšpektorat tisti organ, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov z delovnopravnega področja. Inšpektor v takem primeru izda ureditveno odločbo in naloži delodajalcu, da nezakonitost odpravi, poleg tega pa lahko za sankcioniranje kršitelja poda predlog sodniku za prekrške ali celo kazensko ovadbo. Takoj, ko smo bili seznanjeni s tem primerom, sem dal pobudo inšpekciji za delo, da opravi pregled v tem podjetju. Dne 5. septembra 1996 sem prejel zapis o opravljenem nadzorstvu in čakam na končno poročilo.

Dejstvo je, da neizplačevanje plače ni le prekršek, ki se kaznuje v skladu z Zakonom o temeljnih pravicah delovnega razmerja, ampak je v določenih primerih tudi kaznivno dejanje. 205. člen Kazenskega zakonika Republike Slovenije namreč določa, da se z denarno kaznijo ali z zaporom do 1 leta kaznuje, »kdo vedoma ne ravna po predpisih o osebnem dohodku ali nadomestilu osebnega dohodka ter tako prikraja delavca za pravico, ki mu gre«.

Možnost, da bi delavec prišel do svoje plače, je seveda tudi vložitev zahtevka preko pristojnega delovnega sodišča, pa tudi pravica delavca, da kot upnik predlaga uvedbo stečajnega postopka. V okviru stečaja bi se delavcu omogočilo poplačilo dolga iz stečajne mase, hkrati pa bi se mu lahko zagotovile tudi pravice iz naslova brezposelnosti pri zavodu za zaposlovanje. Morda bi veljalo razmišljati tudi o tem, da bi v takih primerih sindikat nudil pomoč tako, da bi založil denar, potreben za uvedbo stečajnega postopka.

Ker gre v konkretnem primeru za delavca – invalida II. stopnje, ki dela le s polovičnim delovnim časom, za preostali delovni čas pa je upravičen do nadomestila plače po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, na našem ministrstvu, skupaj z Zavodom pokojninskega in invalidskega zavarovanja proučujemo možnost, kako bi v tem in podobnih primerih lahko delavcu, ne glede na veljavne predpise (po katerih nadomestilo izplačuje delodajalec in ga naknadno refundira od zavoda), zagotovili direktno izplačilo nadomestila za plače. Gre za izjemno rešitev, po kateri bi Zavod pokojninskega in invalidskega zavarovanja izplačeval nadomestilo za delo s krajšim delovnim časom, ki ga sicer obračunava in izplačuje delodajalec, delovnemu invalidu neposredno na podlagi njegove pisne zahteve.

Na ministrstvu se zavedamo problematike, kot so neizplačevanje plač, kršenje pravic, ki izhajajo iz kolekti-

vnih pogodb, kršenja zakona o delovnih razmerjih, zaposlovanja na črno ter drugih nepravilnosti, ki se pojavljajo. Že s spremembami zakona o inšpekciji dela, ki so bile v juliju poslane v parlamentarno proceduro, so dane večje pristojnosti inšpektorjem pri preprečevanju zaposlovanja na črno, pri kršitvah Zakona o delovnem razmerju in v primerih, ko je delavec nezakonito odpuščan. Pri pripravi novega zakona o delovnih razmerjih pa smo predvideli rešitve, ki bodo te nepravilnosti odpravile in bodo tudi ustrezno sankcionirane. Nov zakon bo tako med drugim uredil t. i. razvezo pogodb o zaposlitvi po volji delavca zaradi krivde delodajalca, v primeru katere bo delavec lahko uveljavil svoje pravice na zavodu za zaposlovanje.

Zakon o delovnem razmerju bo po predhodnih usklajevanjih s socialnimi partnerji vložil v parlamentarno proceduro predvidoma do konca tega leta.

Naj se na koncu povrnem h g. Turšiču ter ga povabim, da se oglasi na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, kjer bomo skupaj s predstavniki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavoda za zaposlovanje poskušali rešiti njegov primer.

Uredništvo Delavske enotnosti pa vam, da bi Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve odpre skupno rubriko, v kateri bi sproti odgovorjati in svetovali ljudem tako, da se takšni in podobni primeri ne bi več dogajali.

mag. Anton Rop
minister

Narodna sprava

Gospod Rastko Plohl svoje razmišljanje začne s podnaslovom: »Narodna sprava ali neumnost enega je moč drugega« (Slovenec, 6. sept.).

Soglašam, vendar se to ne nanaša le na spravo. Take in podobne neumnosti meščanskih strank so omogočile že Dolomitsko izjavo z vsemi posledicami. Namesto da bi se iz tega kaj naučili, so meščanske stranke, združene v Demosu, začele ponavljati že stare napake v novem okolju, kar sedaj nadaljujejo t. i. stranke slovenske pomladi. Plohl med drugim ugotavlja:

»Naivneži in vrvinjci v Demosu so po naročilu boljševikov pljuvali na vsakega, ki je priznaval NOB, in tako boljševikom omogočili nadaljnji obstoj – reinkarnacijo. Če ta trditve držijo, potem si upam trditi, da so Demos ustanovili in vodili v glavnem slabiči in vrvinjci, ki svoje delo nadaljujejo v t. i. strankah pomladi (in še nekatere izvenparlamentarne stranke), ki še kar naprej pljujejo na borce in pristaše NOB. Nekatere izjeme bi to samo potrdile. Vendar se mi zdi taka ocena preveč enostavna, da bi bila resnična. Preveč spominja na imaginarno udobomafijo. Napadi in pljuvanje na borce in pristaše NOB ni bilo namenjeno reinkarnaciji boljševizma, temveč podobnega zla skrajne desnice. Ti dve nasprotujoči si skrajnosti so tudi Slovenijo v drugi svetovni vojni spremenili v poligon za merjenje svoje moči. Kljub temu je treba priznati, da so se boljševiki, ki formalno niso obstajali, so pa predstavljali skrajno (frakcijo) levo v sami KPS, borili v NOB proti okupatorju. Medtem so desni skrajneži pridno kolaborirali z okupatorji in v nesrečo spravili mnoge poštene slovenske fante, ki so jih ob polomu izdali in prepustili negotovi usodi, sami pa so se v glavnem vsi rešili na varno. Zdaj pa se bahajo, kako niso bili nikoli premagani. V ta namen so izdali tudi brošuro z imenom »Zmagoslavje premaganih«. Že to »zmagoslavje« premaganih dovolj zgovorno pove, kako so si ti ljudje predstavljali spravo. Jasno je, da borci NOB na tako »spravo« nismo pripravljali pristati. Enako ne pristajamo na politizacijo naše organizacije, kot si jo zamišlja gospod Plohl. S mo in ostanemo nadstrankarska organizacija in nismo nikakršna boljševistična volilna baza. Predstavljam si, na katero stranko namigujejo, ko govorijo, da smo baza te stranke. Če bi vsi borci in pristaši NOB, ki brez zadržkov podpirajo narodnoosvobodilni boj, glasovali za katerokoli stranko, potem bi imela ta stranka absolutno večino v državnem zboru. Letos objavljena anketa, ki jo je izvedla nadstrankarska institucija, je pokazala, da kar krepka polovica Slovencev brez zadržkov podpira NOB.

Kolaboracijo pa le 7 odstotkov vprašanih.

Žarko Žbogar,
Piran

Policija in Litostroju

Zadnji dogodki v Litostroju so končno razkrili pravi obraz slovenske tranzicijske demokracije. Skrb za javni red in mir je še mogoče razumeti, toda od delavcev zahtevati strpnost pri čakanju na julijske plače, ko bi morali dobiti že avgustovske, je navadna hinavščina. Kako bi reagirali policisti, če bi morali na plače čakati toliko časa kot Litostrojevci delavci in še marsikdo? In ta »marsikdo« pride novodobnim poslovezem še kako prav, ko s prstom kažejo na druge in delavcem čekajo, da bi bilo lahko še slabše. To je Capudrova logika »ora et labora«! Velja seveda predvsem za delavce!

Direktor, ki mirne duše podpiše kakršno koli pogodbo s sindikatom in potem besedo zaradi »višje sile« vedno znova pože, tudi ne zasluži drugega, kot da ga delavci odnesejo iz pisarne na cesto, če že sam noče odstopiti. Namesto tega pa govori o strankarski zaroti, katere avtorji bodo prišli čez nekaj tednov na dan. Dr. Duhovnik naj raje pove, zakaj vlada, na katero se ves čas izgovarja in v kateri sedi kar nekaj ministrov njegove stranke – SKD, med njimi tudi minister za ekonomske odnose in razvoj, ničesar ne ukrene. Kaj je bil pravi razlog za tako zlahka pridobljeno avstrijsko posojilo za dokapitalizacijo – ali samo bratska strankarska pomoč, ali pa morda namensko uničenje Litostroja v korist avstrijske konkurence, ker je v Avstriji odpuščenje delavcev hudičovo dravo? Pri takem odnosu do delavcev in do tovarne res ni treba iskati krivde pri kakšni udobomafiji, marveč kar pri sebi, in iz tega potegniti ustrezne konsekvence. To pa je – pospraviti kovečke!

In to ne velja samo za dr. Duhovnika in Litostrojo, temveč za vse tiste, ki podobno ravnanje in na vse načine pljujejo po sindikatih ter njihovih »političnih« zaveznikih!

Tugomer Kušlan,
Laze 72, Logatec

Brez dela ni jela

V Delu z dne 28. 8. 1996 pod naslovom »Majhen korak za člana, vendar velik za sindikate« sindikalni voditelj agitirajo in opravičujejo predlog za povečanje sindikalne članarine. Njihove izjave zahtevajo nekaj pojasnil in pripomb.

Sindikati oziroma sindikalni vodje morajo najprej dokazati svojo sposobnost restriktivnega nastopa proti kršiteljem KP in ZISS 96. Malo ali nič je namreč delodajalcev, ki spoštujejo KP, ZISS 96 in delovnopravno zakonodajo. Ni pa niti enega sindikalnega vodje, ki bi bil pripravljen brezkompromisno z vsemi sindikalnimi, tudi radikalnimi sredstvi pravice delavcev od delodajalcev tudi izsiliti. Pri pristojnih državnih službah niste vložili niti ene prijave zaradi kršenja KP in ZISS 96. Zavedajte se, gospodje sindikalisti, nespornega dejstva: »Večja plača, večja članarina.«

Sindikalni vodje ste operativno nesposobni in neučinkoviti. Kaže, da ste v tiem dogovoru z oblastjo in boste za zavajanje članstva in pregovorno neučinkovitost nekateri nagajeni s poslastimi sedeži, drugi pa s privilegiranimi položaji v oblastnih in strankarskih strukturah. Prava demagogija in nesramnost je v tem trenutku od do krvi izžetih delavcev tudi zaradi vaše neaktivnosti in nesposobnosti zahtevati povečanje članarine za vzdrževanje neučinkovitih sindikalnih organizacij, ki so postale same sebi namen. Trdim, da ste sedanji sindikalni voditelji še vedno samo podaljšana roka oblasti ter veliki drobnepniki in priliznjaki delodajalcev in menedžerjev. Drugače si pač ni mogoče razlagati vaše kronične nesposobnosti, neučinkovitosti in nepravilnosti na pravi sindikalni boj.

Delavci, člani sindikatov, smo pripravljeni s povišano članarino prispevati več sredstev za delovanje sindikata, vendar samo tistim, ki so pripravljeni in sposobni članstvu zagotoviti 100-odstotno uveljavitev delavskih pravic. Sedaj je pravi čas, da tudi vi, sindikalni voditelji, preidete od deklarativnosti k pravi aktivnosti.

Jožica Kociper,
Rimska ploščad 12, Ptuj

Kje so tiste tovarne, ki so včasih bile..., kje delo, številni delavci?

Nekoč smo hodili v naše tovarne na delo, bilo ga je dovolj za vse! Imeli smo redne mesečne plače, regres in nihče, razen dela, nas ni preganjal, ustrahoval ali celo grozil s »cesto«.

Potem smo se osamosvojili, si v neodvisni državi izvolili svoje domače gospodarje, ki so nam pred volitvami vsi po vrsti obljubljali, da bodo pošteno skrbeli in vodili svoj narod v lepšo in boljše prihodnost, tudi delavsko.

In kam so izvoljeni pripeljali delavce? V najgloblje brezno – životarjenje, beračenje z državnim žigom socialnih odvisnežev, v javno kuhinjo, edino v Sloveniji, ki jo ima univerzitetno mesto Maribor, v psihiatrične ambulante in njihove gradove (bolnišnice) in nekaj celo v večni raj.

Mnoge tovarne, ki so dajale kruh številnim delavcem (samo v Mariboru več desetisočim, so danes z divjo privatizacijo do temeljev izropane, veliko jih še kar naprej propada, za kar v naši »pravni« državi nihče ni odgovoren. Posamezni vodilni so čez noč obogatili in si celo zgradili tovarne v tujini. Zdaj k nam prihajajo tujci in si bodo za malo denarja pokupili še tisto, kar je ostalo od tovarn, v katere delavci ne moremo več in v katere smo mnogo let vlagali in se marsičemu odvedovali. Pri tem pa država ni niti prisluhnila delavcem, ki so jo opominjali na krajo njihovega s poštenim delom prisluženega premoženja. Kakšna je vest ljudi, ki na račun obubožanih delavcev živijo na veliki nogi in se, namesto za narodov blagor, ukvarjajo z raznimi aferami, ali so vanje celo sami vpleteni. Spominimo se onozarske afere, celovške, Depala vas, prisluškovanja, kraje dosjejev Hita, Elana, Tama... Vse to in še več v enem samem mandatu. Mar teh ljudi ni sram pred nami, njihovimi volivci, ki smo jim zaupali, pričrpani, da bomo v svoji domovini s poštenimi gospodarji živeli človeka vredno življenje?

Zdaj nas ponovno vabijo na volišča, naj jih volimo, in spet nam obljubljajo »lepšo« in »boljšo« prihodnost, kot nekoč, ko smo delavci še imeli tovarne, delo, kruh. Stotisoči brezposelni, ne pozabimo tega!

Marijana Meglič,
Goriška 23/a
Maribor

Ženska socialistična internacionala

ZL je bila na zadnjem kongresu Socialistične internacionala (11. 9. 1996 v New Yorku) sprejeta v njeno polnopravno članstvo. Tako je postala del najpomembnejšega mednarodnega političnega združenja 140 demokratičnih socialističnih, socialdemokratskih in delavskih strank sodobnega sveta. Hkrati je Ženski forum ZL postal polnopravni član Ženske socialistične internacionala, organizacije, ki bo prihodnje leto praznovala častitljivi devetdeseti rojstni dan svoje prve predhodnice: Mednarodne konference socialistične. Teh devetdeset let svojega obstoja si je ta mednarodna ženska organizacija vztrajno in v prvih vrstah prizadevala za politične in socialne pravice žensk, za mir in enakopravnost ter solidarnost med narodi. Ženska socialistična internacionala danes združuje več kot 100 demokratičnih levih ženskih strankarskih skupin in organizacij, uživa ugleden status posvetovalne članice v Ekonomskem in socialnem svetu OZN, v Svetu Evrope in v UNESCO. Zadnjih deset let je bistveno prispevala k oblikovanju ženske politike OZN, k razumevanju odločilne vloge žensk v družbenem razvoju in k poglobljanju demokracije človekovih pravic, zlasti človekovih pravic žensk in otrok. Sadovi njenega dela so razvidni v danes načelno povsod sprejetem spoznanju, da ni prave demokracije, če v njej ni polovice žensk na ključnih mestih družbenega odločanja. Sad njenega dela je, da so ekonomske pravice (zlasti pravica do pošteno in enako plačanega dela) in socialne pravice (pravica do izobrazbe, zdravja, čistega okolja, temeljne socialne varnosti) ter kulturne pravice ljudi (pravica do svobodnega oblikovanja lastne identitete na ravni OZN priznane za vsaj tako pomembne človekove pravice ljudi obeh

spolov, kot so pomembne človekove politične pravice (npr.: pravica voliti in biti izvoljen, svoboda vesti, svoboda združevanja in svoboda tiska. Prizadevanjem te organizacije gre v veliki meri pripisati tudi najnovejšo pridobitve OZN v zvezi z ženskami. Na 4. svetovni konferenci o ženskah v Pekingu je na pobudo vodilnih strankarskih ženskih skupin Ženske socialistične internacionala, ki so v mnogih primerih vodile svoje državne delegacije, OZN sprejela stališče, da so ženske seksualne pravice (pravica do svobodne izbire življenjskega partnerja, tipa družinske skupnosti, pravica do splava in načrtovanja rojstev, pravica do varnosti pred seksualnim izkoriščanjem, spolnim nadlegovanjem in seksualnim nasiljem neodtujljivi del človekovih pravic. Na njihov pritisk je bilo, prvič v zgodovini človeštva, posilstvo v pogojih vojne mednarodnopravno opredeljeno kot zločin proti človeštvu.

Čeprav ni nobenega dvoma, da so prav stranke, povezane s Socialistično internacionalo, že več kot sto let najmočnejše zaveznice ženskega gibanja za enakopravnost, dejansko enakost in enake možnosti obeh spolov, pa zahteve levo usmerjenih žensk za tako politično opredelitev svojih strank še malo niso prodirale in tudi danes ne prodirajo same od sebe. Izkušnja je ženske na levi naučila, da jim tudi znotraj lastnih strank ne bo nič podarjenega in da si morajo najprej v lastnih strankah zagotoviti svoj delež politične moči. Prednost združevanja ženskih strankarskih skupin v Žensko socialistično internacionalo je v tem, da lahko za skupne cilje delujejo povezane, da se lahko učijo na pozitivnih izkušnjah najbolj prodornih skupin in da se lažje izogibajo ponavljanju napak. Zlasti učinkovito poteka uveljavljanje spolnih kvot v socialističnih, socialdemokratskih in delavskih strankah po vsem svetu: pred dvema desetletjema so tako ureditve poznale le redke skandinavske demokratske leve stranke, leta 1995 pa je zaradi povezanega pritiska ženskih skupin uvedlo kvote že 33 od 110 strank članic Socialistične internacionala – med njimi vse v svojih družbah najvplivnejše demokratične leve stranke. Posebno blagodejen je bil vpliv Ženske socialistične internacionala na trdobočne nove in stare mačo-levičarje v državah tako imenovane tranzicije, kjer se je mnogim zdelo, da je treba prizadevanja za enake možnosti spolov in zlasti spolne kvote, ki so bile običajne v nekdanjih komunističnih strankah, vreči skozi okno kot nepotrebno navlako in prevvaro real-socialističnih časov.

Ženski forum ZL je vse od svoje ustanovitve aktivno sodeloval z ženskimi skupinami najmočnejših evropskih članic Socialistične internacionala. Na izkušnje, pomoč in solidarnost teh strankarskih ženskih skupin se je opiral v svojih prizadevanjih za mir in demilitarizacijo Slovenije, pri akcijah za pomoč beguncem, pri boju za ekonomske, socialne in seksualne pravice žensk na 4. svetovni konferenci OZN o ženskah v Pekingu, pri uveljavljanju kvot v lastni stranki in pri javni politični agitaciji in pobudi za uzakonjanje kvot v zakonu o političnih strankah. Tudi zaradi tega sodelovanja med ŽF in Žensko socialistično internacionalo, ZL v SI ni vstopila pri zadnjih vratih, kot ponižna revna sorodnica, ampak kot moderna, demokratična, samozavestna leva stranka, ki v SI prinaša svojo bogato zgodovinsko izkušnjo, svojo nemajmnožno odločenost uveljaviti družbo ekonomske uspešnosti, socialne pravičnosti in solidarnosti, kot stranka, ki ve, da je uspeh teh prizadevanj v veliki meri odvisen tudi od enakih možnosti žensk in partnerstva spolov – najprej v njenih lastnih vrstah.

Sonja Lokar,
predsednica Ženskega foruma ZL

Marijana Meglič,
Goriška 23/a
Maribor

Široka tržna ponudba in visoke strokovne ocene utrjujejo položaj Perutnine Ptuj na trgu

Med analizami svojega nastopa na 34. mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so sodelavci Perutnine Ptuj posebej izpostavili visoko odličja, ki so jih letos dobila njihova živila na tem sejmu. Zlata medalja za panirana piščančja stegna, panirani piščančji file in piščančjo jetrno pašeto ter srebrna medalja za delikatesno puranjo hrenovko, piščančjo jetrno pašeto v ovitku, piščančji cordon bleu, panirani zrezek s sirom, zlate piščančje medaljone, klobaso z zelenim poprom, piščančjo grajsko klobaso in piščančje čevapčiče ter še 13 bronastih medalj za paleto izdelkov Perutnine Ptuj, je bera, ki potrjuje kakovost njenih iz-

delkov. Tudi dejstvo da je od 27 v Gornji Radgoni ocenjenih Perutnininih izdelkov bilo kar 24 odlikovanih z medaljami, je svojevrsten izraz skrbi te hiše kakovosti, da živila po kakovosti ustrezajo strogim okusom in merilom strokovnjakov, ocenjevalcev, po vsečnosti okusov po širokem krogu potrošnikov. Zaradi tega je Perutnina Ptuj v zadnjih letih tudi razvila široko paleto sodobno pripravljenih izdelkov, primernih tudi za hitro pripravo obrokov. Ta program so sodelavci Perutnine Ptuj na posebej ugajajoč način predstavljali obiskovalcem in poslovnim partnerjem na gornjeradgonskem sejmu.

Bogato bero medalj za paleto svojih izdelkov so v Perutnini Ptuj še posebej slovesno proslavili v soboto, 14. septembra na letališču v Moškanjcih na tradicionalnem dnevu Perutnine. Gre za svojevrsten praznik tega podjetja in z njim najtesneje povezanih poslovnih partnerjev, na katerem so letos lahko še posebej visoko nazdravili ne samo medaljam iz Gornje Radgone, ampak tudi na drugih ocenjevanjih, predvsem pa potrditvi in priljubljenosti svojih izdelkov med vsak dan širšim krogom potrošnikov izdelkov Perutnine Ptuj. Zato tudi ni nobeno naključje, da je Perutnina Ptuj letos v Gornji Radgoni dobila tudi posebno priznanje za tržno ponudbo nekaterih svojih živil. Komisija je za posebej dobro tržno ponudbo izbrala vsega slovenskega piščanca, njegove dele na podstavku, tako s kožo, kot brez nje, ter nabodala s piščančjim in puranjim mesom.

Predsednik podjetja Perutnina Ptuj dr. Roman Glase povezuje dobre ocene za kakovost živil podjetja, ki ga vodi s stalno skrbjo vseh sodelavcev Perutnine za utrjevanje kakovosti na vseh področjih. »Zato je še posebej lepo, da bomo lahko medaljam nazdravili vsi skupaj na našem tradicionalnem dnevu Perutnine. Nobeden od nas namreč ne skriva ambicij, da bi se naša živila z različnih ocenjevanj vračala z medaljami, saj se vsi zavedamo, da tudi te poleg vsega drugega, za kar lahko poskrbimo sami, gradijo zaupanje v naše delo in naše izdelke pri potrošnikih,« je ob tradicionalnem sobotnem srečanju z vsemi sodelavci dejal predsednik Perutnine Ptuj dr. Roman Glaser.

Perutnina Ptuj

Sporočilo za javnost

Od 22. do 26. septembra bo na obisku v Sloveniji nizozemska-trgovinska delegacija. Delegacija, ki jo sestavlja 21 predstavnikov podjetij, bo vodila nizozemska ministrica za zunanjo trgovino gospa van Dok - van Weele. Ministrica se bo srečala s slovenskimi ministri za ekonomske odnose in razvoj, za gospodarske dejavnosti ter za znanost in tehnologijo. Delegacija si bo ogledala tudi Luko Koper.

Program za sodelujoča podjetja bodo skupaj pripravili Urad za gospodarsko promocijo in tuje investicije na Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, Gospodarska zbornica Slovenije, Intertransport in podjetja ISPO d.o.o. Nizozemska podjetja so predvsem dejavna na naslednjih področjih:

- finančne storitve za podjetja (banke),
- mednarodne transportne storitve,
- proizvodnja in distribucija elektrike ter plina in daljinsko ogrevanje,
- telekomunikacije in kabelski sistemi,
- raziskave in razvoj na tehničnem in marketinškem področju,
- svetovanje na področju letališke dejavnosti,
- inženiring in svetovanje na področju okolja, infrastrukture ter energetskih daljnovodov,
- panelni in lamelni radiatorji za sisteme centralne kurjave,
- tapete,
- izposoja perila za bolnišnice, hotele in institucije ter nudenje storitev pralne.

Glavni cilj delegacije nizozemskih podjetij v smislu sodelovanja s slovenskimi so, glede na pomembnost, tile: skupna vlaganja (joint-ventures), izmenjava tehnologije in znanja o srednjeevropskih trgih, sku pna prodaja na mešanih trgih (joint-selling), distribucija v Sloveniji in na drugih trgih nekdanje Jugoslavije.

Slovenska podjetja, ki bi se 23. ali 24. septembra rada sestala z enim ali z več različnimi nizozemskimi podjetji, naj pokličejo ali podjetje ISPO d.o.o. g. Marjana Seliškarja, Tivolska 50, 1000 Ljubljana, tel. 061/133 1097, faks 061/133 1349, ali Gospodarsko zbornico Slovenije, Oddelek mednarodnega sodelovanja, Slovenska cesta 41, 1504 Ljubljana, G. Nikola Lukanc, tel.: 061/1350-122, faks: 061/219-536.

Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj

Delavska enotnost

Stvar je jasna. To je moj časopis. Zato ga naročam na naslov:

Priimek in ime:.....

Naziv podjetja ali ustanove:.....

Naslov:.....

Podpis naročnika:.....

Delavska enotnost

je bila ustanovljena 20. novembra 1942 in je glasilo Svobodnih sindikatov Slovenije • Izdaja ČZP Enotnost, 1000 Ljubljana, Dalmatinova 4, poštni predal 279 • Direktor: Marjan Horvat, tel. 313-942, 132-61-92, faks 311-956 • Odgovorni urednik: Ciril Brajer, tel. 131-61-63, 313-942 • Novinarji: 13-16-163 • Časopis urejajo: Marija Frančeskin (Živiljska razprta), Tomaž Kšela (Sindikati), Damjan Križnik (Sindikati zaupnik), Franček Kavčič (Sindikati), Boris Rugelj (Na tržnem prepihu), Bora Zlobec (lektorica), Brane Bombač (oblikovalec in računalniški prelom), Sašo Bernardi (fotografija) in Jožica Anžel (tajnica), tel. 313-942, 132-61-92 • Naročnina: 321-255 • Marketing: 321-255, 133-52-55 • Posamezna številka stane 280 SIT • Ziro račun: 50101-603-46834 • Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Kopitarjeva 6, Ljubljana

POGOVOR Z RAJKOM LESJAKOM O NALOGAH V JESENSKEM OBDOBJU

USTVARJANJE ENOTNE SINDIKALNE FRONTE

Osrednja naloga bo boj za ohranitev sistema kolektivnih pogodb in pravic, ki so zapisane le v njih. Naloga bo zelo zahtevna, saj nekateri napovedujejo veliko krčenje pravic zaposlenih. Pri pogajanjih za podpis novega socialnega sporazuma bo ZSS težila k izenačitvi regresa za letni dopust. Pri pokojninski reformi bo ZSS delovala v korist tistih, ki so nosili glavno breme tranzicije. Osrednja »notranja naloga ZSS« je projekt povečanja članarine na odstotek od bruto plače.

Kaj bo glavna naloga ZSS v jesenskem obdobju?

Lesjak: Morali bomo obvarovati sistem kolektivnih pogodb. Čakajo nas pogajanja o novi splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo, sedanja namreč velja do konca letošnjega leta. Več znakov kaže, da bi naši partnerji radi pravice zaposlenih močno oklestili. Če bodo na pogajanjih startali z namerom krčiti prav vse pravice, se zaposlenim ne obeta nič dobrega. Obveščeni smo, da bodo delodajalci o tem sklepali še v tem mesecu.

In kako se boste spoprijeli s temi nevarnostmi?

Lesjak: Morali se bomo pripravi tudi na najhujši spopad, saj pri vrsti vprašanj sploh ne smemo popustiti. Vsako popuščanje pri splošni pogodbi bi namreč ogrožalo tudi rešitve iz pogodb dejavnosti, tudi letos sklenjene kolektivne pogodbe. Naša naloga pa bo težka tudi zato, ker še nimamo zakona o kolektivnih pogodbah in ker še ne poznamo napovedanih sprememb zakona o delovnih razmerjih.

Nam lahko naštejete cilje ZSS na pogajanjih o novem socialnem sporazumu?

Lesjak: Naš osrednji cilj je spoštovanje vsega, kar zaposlenim pripada na podlagi kolektivnih pogodb. Posebej zahtevni bomo pri pravi višini minimalnih plač. V prihodnjem letu moramo končno odpraviti različne višine dnevnic in nekaterih drugih nadomestil. Regres v gospodarstvu in negospodarstvu bomo poskušali izenačiti. Te in druge cilje bomo pravočasno obelodanili.

Med pogajanjih o letošnjem socialnem sporazumu ste večkrat povedali, da se morajo pogajanja o tej listini za prihodnje leto začeti že v času pripravljanja državnega proračuna. Boste pri tem vztrajali?

Lesjak: To smo res rekli, saj bi sprejemanje socialnega sporazuma po sprejetju proračuna lahko primerjali s streljanjem raket po toči. Mislim pa, da so bližajoče se volitve resna ovira za to našo namero. Verjetno bomo morali počakati na izid volitev in upoštevati nova razmerja med strankami. Ne glede na to, kdo bo zmagal, pa bodo naše zahteve le sindikalne in po meri delavstva.

Kaj pripravljate v zvezi z napovedano reformo pokojninskega zavarovanja?

Lesjak: Najprej želimo članstvo temeljito informirati o naših pogledih na cilje te reforme. Načrtujemo, da bomo za medgeneracijsko pogodbo, ki je bistvo pokojninsko-invalidskega zavarovanja, tudi sami dali nekaj predlogov v korist zaposlenih. Posebej bomo imeli pred očmi tiste, ki so tranzicijo najbolj občutili na svojih plečih. Zelo pomembno vprašanje je tudi podaljševanje starostne dobe tako za moške kot za ženske. Glede tega se bomo posvetovali tudi s kolegi iz Nemčije,

saj podobna reforma poteka tudi pri njih. Pri odločanju o podaljševanju starostne dobe bo treba upoštevati, da je med mladimi nezaposlenost največja.

Delavce strašijo tudi napovedi krčenja pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Kaj boste ukrenili?

Lesjak: Reforma zdravstvenega zavarovanja se res nadaljuje in v ZSS moramo oceniti, ali imajo zavarovanci zadostne pravice iz obveznega zavarovanja. Funkcioniranje zavarovanja bomo ocenili zlasti skozi očala obolelih delavcev, ki potrebujejo zdravstveno pomoč. Prihodnje leto nas verjetno čaka reorganizacija ZZZS, saj napovedujejo delitev tega zavoda na dve zavarovalnici. V vsakem primeru pa bomo morali skleniti novo krovno pogodbo o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju naših članov.

Zdi se nam, da bi pri vseh vprašanjih, o katerih sva dozdaj govorila, bili uspešnejši, če bi prej ustvarili skupno in enotno sindikalno fronto. Se strinjate?

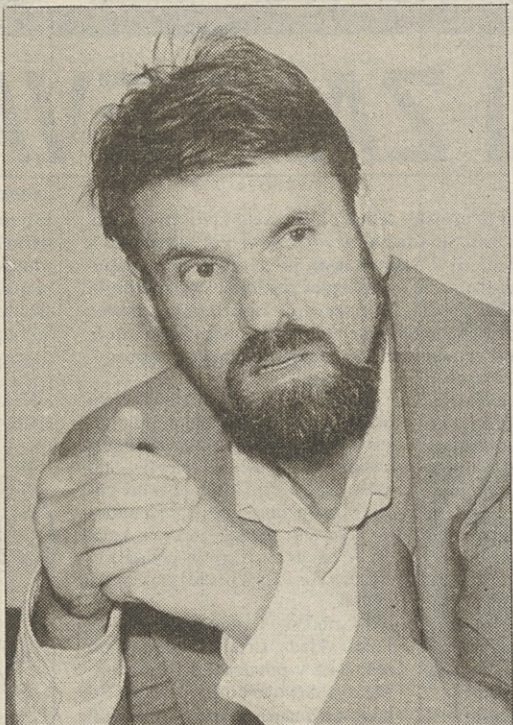
Lesjak: Imate prav. Enotna sindikalna fronta daje več upanja za uspeh. Enotnost pa bomo skušali doseči tudi pri pripravi zakona o kolektivnih pogodbah, spremembah zakona o delovnih razmerjih, zakona o stvarkah in mogoče še pri čem.

O soupravljanju še vedno govorimo zlasti na seminarjih, manj pa v podjetjih, kjer ga zaposleni še ne uporabljajo dovolj. Kaj načrtujete na tem področju?

Lesjak: Najprej bomo šli na teren in skušali ugotoviti, kaj je že narejeno. Zanimajo nas zlasti odnosi med sveti delavcev, nadzorimi sveti in sindikati podjetij. Načrtujemo tudi nove oblike izobraževanja za soupravljanje, saj zanj še vedno nismo usposobili dovolj ljudi. Govorimo bomo tudi o temi »sindikati in delavsko delničarstvo v gospodarskih družbah«. O temi »delavska participacija v Evropi in Sloveniji« bomo organizirali okroglo mizo z mednarodno udeležbo. Pri nas se bodo izobraževali tudi sindikalni zaupniki iz Črne gore.

Tudi letošnjo jesen se vrstijo stečaji, še več pa jih napovedujejo. Kaj načrtujete?

Lesjak: Podjetja, ki jim grozi stečaj, bodo deležna naše posebne pozornosti. Vsi v ZSS bomo skušali pomagati pri iskanju rešitev za čimveč podjetij. Propad podjetja namreč pomeni izgubo dela za zaposlene, to pa je zanje najhujše, kar jih lahko doleti. V reševanje

Rajko Lesjak, sekretar ZSS

ogroženih podjetij bomo zato vključeni vsi, maksimalno bomo uporabili tudi strokovne službe. Pri podjetjih, ki bodo vseeno šla v stečaj, pa bomo skrbeli, da bodo ti čimprej zaključeni. Le tako bodo lahko socialno ogroženi bivši zaposleni hitro prišli do pravic iz stečajne mase.

Govorila sva le o nalogah v širšem prostoru. Lahko kaj povedate še o »notranjih zadevah ZSS«?

Lesjak: Do konca leta bi radi dokončali projekt povečanja članarine s sedanjih 0,6 odstotka na cel odstotek. Pri sedanji članarini nudimo vsem članom ugodnosti iz pogodbe o prostovoljnem zavarovanju, ki jo podpisujemo z ZZZS. Članom že sedaj nudimo brezplačno pravno pomoč. Ker so se sodne takse izjemno povečale, nas en delovnopравни spor stane toliko, kot posameznik plača članarine v vsej delovni dobi. Člani imajo tudi pravico do socialne pomoči, ki jo lahko dobijo pri sindikatu podjetja, pri območni organizaciji in sindikatu dejavnosti.

Za vse člane so zelo koristne tudi kolektivne pogodbe, ki jih sklepa Zveza in sindikati dejavnosti. Kolektivne pogodbe namreč določajo plače, regresa za dopust in prehrano med delom, nadomestilo za prevoz na delo. Brez sindikata in kolektivnih pogodb delavci teh pravic ne bi imeli enako urejenih.

In kaj lahko članstvo pričakuje od povečane članarine?

Lesjak: Načrtujemo zavarovanje za primer nesreče pri delu in zavarovanje za primer izgube zaposlitve. Poleg nadomestila zavoda za zaposlovanje bi člani ZSS dobivali še pomoč iz našega zavarovanja. Načrtujemo tudi oblikovanje stavkovnih skladov, več denarja bo za različne socialne pomoči.

Načrtujemo krepitev strokovne službe. Dolgoročno razmišljamo tudi o plačevanju zunanjih sindikalnih zaupnikov v podjetjih. Več denarja bo za izobraževanje in obveščanje članstva.

Ste mislili tudi na Delavsko enotnost?

Lesjak: Mislim, da bi glasilo ZSS lahko vsaj deloma financirali iz namenskega združenega dela članarine. So tudi predlogi, da bi Delavsko enotnost prejeli vsi člani Svobodnih sindikatov.

Hvala za pogovor!

Franček Kavčič

»Proti tistim, ki nam ponujajo usmiljenje in ponižnost«

Rodil sem se 24. 4. 1940 v Laški vasi pri Štorah. Sem prvi od štirih otrok v 6-članski delavski družini, kjer je bil edini zaslužek očetov (kleparjev). Izkušil sem medvojno in povojno pomanjkanje. Z naravno bistrostjo sem v šoli napredoval preko nižje gimnazije do poklica strugar in nato ob delu v Mariboru končal še delovodsko šolo. Na Švedskem, kjer sem delal več kot 10 let, sem končal še strojno tehniško šolo.

Bil sem mladinski aktivist in vsekoli aktivni tudi v krajevni skupnosti Štor. V šestdesetih sem bil trikrat na mladinskih delovnih akcijah po vsej Jugoslaviji. Delal sem v kulturi, igral na instrument pri godbah in prepeval vse svoje življenje.

Menim, da sem bil vedno v življenju zanesljiv in dosleden prijatelj, pretežno duhoviti in nasmejan, vendar tudi resen in odgovoren, še posebej, če je šlo za pravico ali krivico. Ob zvestobi svojemu delavskemu poreku so mi bili vedno najbližji »majhni«, navadni ljudje, delavci.

Ocenjujem, da imam relativno bogate življenjske in tudi politične izkušnje, čeprav sem bil politično aktivni vedno »pri tleh« in nisem nikoli opravljal pomembnejših političnih funkcij. Na Švedskem sem bil med drugim tudi soustanovitelj in sekretar društva »Slovenija«.

Zaposlen sem v družbi Ingstor, Železarna Štor. Kot sindikalist v Železarni Štor in kot vodja štorske organizacije ZLSD ter Delavske zveze Celje-Štor-Sentjur sem vedno imel pred očmi širši družbeni interes pred svojim lastnim – to je čista resnica, brez lažne skromnosti. Sem večer treh tujih jezikov, dva pa obvladam pasivno. Svoj življenjski optimizem izpričujem z večno ponavljanim motom: »Saj bo boljše!«

Ne verjamem v programe, saj vemo, kako je z njimi. Vendar je potrebno volivcem, ki me poznajo kot človeka, nakazati orientacijo. Za te velja, da je moj glavni cilj TEŽNJA ZA SOCIALNO PRAVIČNO DRŽAVO, BREZ PRISTAJANJA NA SOCIALNE PROG-

RAME, KI NAM SLOVENCEM PONUJAJO USMILJENJE, PONIŽNOST IN »KARITAS« SOCIALNO POLITIKO. Menim, da se za tako prepričanje lahko borim in ga skušam udejanjiti edinole v stranki ZLSD ter Delavski zvezi znotraj nje. Sem eden soustanoviteljev Delavske zveze Slovenije, ki je iz raznih vzrokov, predvsem pa zaradi sorodnega programa, združila sile v stranko ZLSD.

V zaupanju do ljudi, še posebej pa do najštevilčnejšega, vendar v tej družbi najbolj brezpravnega sloja slovenske populacije, t. j. delavstva, izjavljam, da bodo moji napor, če bom izvoljen, veljali:

- boju za socialno pravično družbo, temelječo na delu in znanju;
- odpravi samovolje, samopašnosti, grobosti novih bogatašev, ki so polastnili vse, kar je ustvaril slovenski delavec po drugi vojni;
- nasprotovanju odrinjenosti delavca od oblasti, nizkim plačam in pokojninam ter stiskam brezposelnosti;
- pravičnemu lastninjenju za tiste, ki so z odrekanjem in delom lastnino ustvarili;
- enakopravnosti ne glede na raso, narodnost, spol, rojstvo, veroizpoved ali prepričanje;
- težnji za polno zaposlenost mladega rodu;
- zdravstvenemu varstvu, kakršnega smo že imeli;
- invalidnim, starejšim ljudem, upokojencem;
- kulturi, rekreaciji in športu ter določenim zgodovinskim vrednotam, med katerimi je na prvem mestu podpora ohranjanju vrednot in pridobitev NOB;
- nadaljevanju uspešnega dela poslanca v državnem zboru in mojega predsednika v Delavski zvezi Mišiča Pavlice, poštenjaka, katerega zgledu bi morali slediti vsi slovenski delavci ter pravici in resnici zavezani ljudje te dežele.

Spomnimo se: 1200 let + 45 let + 5 let (I. Leban). V 1200 letih je zaje-

»Rad se zavzemam za tiste, ki se jim godi krivica«

Rodil sem se avgusta 1941 v delavski družini v Ljubljani, kjer sem obiskoval tudi osnovno šolo. Kljub želji po nadaljnjem šolanju mi je bilo zaradi očetove smrti to finančno onemogočeno. Tako je prišlo do nekajletnega zamika pri uresničevanju te želje. Šele ko sem dobil prvo plačo, sem lahko o tem resno odločil in se ob delu vpisal na Tehniško srednjo šolo elektro stroke, t. j. za poklic, ki mi je »ležal na srcu«. Zaradi občutka, da sem s tem dosegel premalo, da zmorem še kaj več, sem se ob delu vpisal še na Višjo tehniško varnostno šolo na Univerzi v Ljubljani in prejel naziv varnostni inženir.

Večkrat so me sodelavci in prijatelji spraševali (in me še), kaj me je vodilo v politiko, ko pa sem bil strokovnjak v avtoelektriki. Odgovor je, da sem poleg k znanju vedno rnil v situacijo, da sem bil med ljudmi in ne za zidovi, da bi aktivno spremljal spreminjanje družbe in pri tem sodeloval. To lahko počneš le, če si med ljudmi.

Take težnje pate seveda kmalu privedejo v politiko. Že kot »delavec v proizvodnji« sem se srečeval z mnogimi različnimi primeri krivičnega obravnavanja posameznikov: tako pri socialnem bogatenju (izven normalnih okvirov) kot pri plačah. Tudi pri opravljanju specifičnega dela na področju varstva pri delu sem trčil ob »žive« probleme sodelavcev, z njihovimi socialnimi, materialnimi in drugimi težavami.

Po značaju sem človek, ki se rad praska tam, »kjer ga ne srbijo«. To pomeni, da sem se zavzemal za vse tiste, ki se jim je po mojem mnenju godila krivica, in jim poskušal po svojih močeh pomagati. Pri tem sem bil včasih prenaiven (sem se pustil speljati na led), in našli so se privoščljivci in užitarji. Vendar ker sem realisti, vem, da je življenje uganka, dogodki so nepredvidljivi, vsaka šola pa tudi nekaj stane.

Ves čas sem poleg svojega dela opravljal različne odgovorne družbenopolitične in samoupravne funkcije, tako v podjetju Slovenija avto, kjer sem bil zaposlen skoraj 20 let, kot tudi v krajevni skupnosti, občini in mestu Ljubljana.

Večkrat sem bil v brigadirskih akcijah, vodil mladinsko organizacijo na Vajeniški šoli, bil predsednik aktivna študentov na VTVŠ, deloval v sindikatu. Sem dolgoletni član ZKS in sedaj ZLSD. Če se ozrem nazaj, je bilo to razburljivo in zanimivo obdobje mojega življenja, ko sem si pridobil izkušnje in kljub nekaterim težavam v delovnem okolju (nerazumevanje političnega dela) in ob manjši prisotnosti v družinskem življenju pri tem vztrajal.

Ob opravljanju poklica in funkcij, ki si jih človek brez lastne krivde včasih nabere »kot mačka mladih«, ob 10-letnem študiju ob delu, kakor tudi občutkom, da bo pravkar zmanjkalo časa za zamisliti in cilje, kar se je vsekakor čutilo pri odnosih s tremi otroki (hčeri in sin), mi je za hobijske vedno primanjkovalo časa. Ostal sem pri najbolj priljubljenih – prehodih v naravi, branju knjig, poslušanju dobre glasbe.

Moje delovanje je bilo ves čas neposredno povezano z delavci in njihovo vsakodnevno problematiko ter s sokrajani v okolju, kjer živim in delam. Tako je tudi sedaj, saj sem sekretar Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI), panoge, ki je v preobrazbi gospodarskega sistema doživela najhujše spremembe. Izkušnje, ki sem jih pridobil pri dolgoletnem opravljanju dela na področju humanizacije dela in varstva pri delu, problematika delavcev, posebej v zaostrenem gospodarskem položaju, in težave ljudi, s katerimi se vsakodnevno srečujem, bodo tudi vsebina mojega programa.

Ker v svojem življenju in delu nikoli nisem gradil »gradov v oblakih«, ampak sem se pretežno držal trdnih tal, tudi ob

Jože Kragelj

to prav toliko let »erkovanja« tega ljudstva (1200 let krščanstva na Slovenskem); v 45 letih je slovenski delavec, strokovnjak in znanstvenik ustvaril vse, kar zdaj lastnino: in končno 5 let samostojne domovine Slovenije: začetek novodobnega »erkovanja« slovenskih delavcev.

V slovenski družbi, zdaj in tukaj, prevladuje demokracija besed in strankarskih razprtij. O vsem odločajo novodobni menedžerji in lastniki, ki so obogatili čez noč. Le-ti se združujejo v drugih strankah, tudi v najmočnejši LDS, ki ničesar ne ponuja slovenskemu delavcu in kmetu. Kot vreče krompirja smo zavrnjeni in odstranjeni od možnosti odločanja o svoji lastni usodi. Ob prikazovanju t. i. »zgodbe o uspehu« nezadržno raste odstotek revnih in obubožanih v Sloveniji, podvojil se je odstotek samomorov (julija letos je bilo 93 samomorov), pri čem tako in tako zdesetkanem »telesu naroda« (smrt na cestah, umori in kriminal, nesreče pri delu, ipd.). Kje so zdaj rezultati vseh teh naših doktorjev, psihologov, sociologov, zdravnikov, pravnikov oziroma inteligence, ki se ukvarja z dušo in zdravjem naroda??? Zadnji čas je, da se lotijo dela, raziščejo vzroke ter ponudijo odgovore in rešitve, če jim je kaj mar za obstoj tega naroda!! Nasitili smo se pravljic o zavetiščih za pse in mačke; kaj pa zavetišča za ljudi, ki jih je nova družbena ureditev zavrgla?! Kot delavec z dna čutim, da je naša družba, bolj kot »zgodba o uspehu«, sinonim za korupcijo, grabež, kriminal in revščino.

Če bom deležen dovolj velike naklonjenosti volivcev, se bom z vso močjo boril za slovenskemu delavcu, upokojencu in mladincu prijaznejšo družbo.

Jože Kragelj

Vladimir Bizovičar

tej priložnosti ne bom dajal obljub, ki se ne morejo uresničiti in bi bile le predvolilne obljube. Zarečenega kruha se največ poj, pravi star pregovor, in to se je zgodilo na marsikaterem področju v dosedanjem poosamosvojitvenem obdobju Slovenije.

Z izkušnjami iz prakse in poznavanjem problematike (v gospodarstvu in v sindikalnem boju za delavčeve pravice) bom vsekakor težil k uveljavljanju in zagotavljanju socialnih in materialnih pravic in interesov zaposlenih, brezposelnih, upokojencev in vseh drugih v stiski in ogroženosti živečih državljanov mlade države Slovenije.

Prepričan sem, da lahko govorim in odločam le o zadevah, ki jih dobro poznam in se nanje razumem. Zato se bom tudi sam ukvarjal predvsem s področji, ki so mi poznana.

V parlamentu bom podprl le tiste, ki bodo branili in zagovarjali zgornjavedeno problematiko. Prav tako bom branil pridobitev NOB ter preprečeval blatenje udeležencev NOB in njihovo enačenje z okupatorjevimi podpreniki.

MOJ CILJ JE POVEČANJE ALI VSAJ OHRANITEV ŽE PRIDOBLENIH SOCIALNIH IN MATERIALNIH PRAVIC VSEH DRŽAVLJANOV SLOVENIJE.

Vladimir Bizovičar

19. septembra 1996

Sindikalna lista

Prvi del

1. Dnevnice	september 1996
– cela dnevica (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00
– polovična dnevica (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00
– znižana dnevica (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne dve uri pred začetkom delovnega časa in konča dve uri po njem)	1.218,00
2. Kilometrini (od 26. 7. 96 dalje)	24,84
3. Ločeno življenje	46.875,00
4. Prenosišče - Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec	
5. Regres za prehrano	11.719,00

Drugi del

V drugem delu objavljamo povprečno plačo za obdobje april–junij 96 kot osnovno za uveljavljanje pravic iz neposredne skupne porabe. Povprečna plača v preteklih treh mesecih v gospodarstvu Slovenije znaša 74.001 SIT.

1. Jubilejne nagrade	
– za 10 let	37.113,00
– za 20 let	55.669,00
– za 30 let	74.225,00
2. Nagrada ob upokojitvi	222.775,00
3. Solidarnostne pomoči	74.225,00
Vir: Zavod RS za statistiko	Strokovna služba ZSSS

Opomba:

Objavljena višina nagrade ob upokojitvi je rezultat kolektivnega pogajanja. Sprejeta sprememba uredbe Vlade RS o stroških, ki se priznavajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 7/95), pa omogoča to nagrado do višine treh bruto plač v gospodarstvu RS.

Dopolnilni podatki

V skladu z zakonom o izvajanju socialnega sporazuma za leto 1996 (Ur. l. RS, št. 34/96) v sindikalni listi objavljamo podatke, potrebne za izvajanje sporazuma:

1. Minimalna plača za mesec julij, avgust in september 1996	54.570 SIT
2. Regres za letni dopust je v uspešnih podjetjih možno izplačati do višine povprečne plače v gospodarstvu za zadnje 3 mesece v bruto znesku; povprečna plača v bruto znesku za obdobje april–junij znaša	119.401 SIT

Opomba:

Se največ vprašani se v zadnjem času pojavlja pri uporabi eskalacije. Potrebno je upoštevati, da se eskalirajo izhodiščne plače po tarifnih in plačilnih razredih. Tarifnih razredov je v panožnih pogodbah devet, v podjetniških kolektivnih pogodbah pa so uveljavljeni podrazredi – plačilni razredi, ki jih je več. Vse te plače se v skladu s socialnim sporazumom v celoti eskalirajo.

Ponovno opozarjamo, da že več kot 6 let obračun plač po vrednosti točk ni skladen s kolektivnimi pogodbami.

Strokovna služba ZSSS

DELAVSKA HRANILNICA d. o. o.
Ljubljana, Dalmatinova 4

Ugodna posojila

za oddih članov sindikatov
od T + 0 % do T + 2 %

v vaši Delavski hranilnici

Če želite preživeti zaslužen oddih v mirnem, prijaznem okolju Bohinjskega jezera, v Termah Zreče, Moravskih, Atomskih, Čateških, Šmarjskih in Dolenjskih Toplicah, Hotelih Palace Portorož, Strunjan, Belvedere, Marina in Simonov zaliv v Izoli, se odločite za oddih s pomočjo posojila naše hranilnice.

Po napornih delovnih mesecih in vsakodnevnih stresih si vzemite čas zase, za svojo dušo in telo, za svoj počitek in nabiranje novih moči.

Oddih lahko preživite v hotelih in zasebnih penzionih z ugodnim posojilom, ki ga je za Vas posebej pripravila Delavska hranilnica.

Posojilo vam odobrimo tri dni pred začetkom nastopa oddiha.

Prvi obrok zapade v plačilo z enomesečnim odlogom, torej potem, ko se vrnete z dopusta.

Cene 7-dnevnega bivanja se gibljejo od 22.050 tolarjev do 53.550 tolarjev na osebo.

H gornjemu znesku posojila lahko dobite še dodatek posojila v znesku 15.000 tolarjev za stroške, vezane na oddih (stroški goriva, turistična taksa, žejja).

Primeri izračuna posojila za najnižjo in najvišjo ceno:

7-dnevni oddih dveh članov družine po ceni 22.050 SIT

22.050 SIT x 2 = 44.100 SIT + 15.000 SIT = 59.100 SIT,
vrne se 61.902 SIT, rok vračila 6 mesecev, obrok = 10.317 SIT, zavarovanje posojila = 390 SIT, stroški posojila 1.000 SIT.

7-dnevni oddih štirih članov družine z dvema otrokoma od 2 do 12 let po ceni 22.050 SIT in s 30% popustom za oba otoka

22.055 SIT x 2 = 44.100 SIT + 2 x 15.439 SIT + 15.000 SIT = 89.970 SIT
vrne se 78.073 SIT, rok vračila 6 mesecev, obrok = 13.013 SIT, zavarovanje posojila = 492 SIT, stroški posojila so 1.000 SIT.

7-dnevni oddih dveh članov družine po ceni 53.550 SIT

53.550 SIT x 2 = 107.100 SIT + 15.000 SIT = 122.100 SIT,
vrne se 127.888 SIT, rok vračila 6 mesecev, obrok = 21.315 SIT, zavarovanje posojila = 806 SIT, stroški posojila so 1.000 SIT.

7-dnevni oddih štirih članov družine z dvema otrokoma od 2 do 12 let po 53.500 SIT in 30% popustom za oba otoka

53.500 SIT x 2 = 107.100 + 2 x 74.900 SIT + 15.000,00 SIT = 197.000 SIT
vrne se 206.339 SIT, rok vračila 6 mesecev, obrok = 34.390 SIT, zavarovanje posojila = 1.241 SIT, stroški posojila so 1.000 SIT.

Gornji izračuni so osnova, da lažje prilagodite strošek oddiha svojim finančnim možnostim.

Izračuni so narejeni na 6-mesečni rok vračila posojila in enomesečni odlog prvega plačila obroka.

Vsako posojilo bo izračunano individualno po vašem izboru cene.

Za tiste člane sindikatov, ki bi jim tudi ti obroki bili preveliko finančno breme, je izjemoma možen najem posojila tudi na sedem ali osem obrokov brez odloga prvega obroka.

Upamo, da je posojilna ponudba za člane sindikatov zanimiva, zato se vam priporočamo. Vse v zvezi z vašim posojilom in oddihom boste uredili v hranilnici osebno ali po telefonu.

Za vse podrobnejše informacije nas lahko pokličete po telefonu: 061/312098 ali 316881.

Želimo vam priazen oddih.

Direktor
Jože Stegane

sindikalni

SKEI ZAHTEVA REVIZIJO

Republiški odbor Skei je prejšnji teden obravnaval kritičen položaj zaposlenih v podjetjih v lasti Sklada za razvoj. Podprli so amandma k zakonu o lastninjenju podjetij v državni lasti, po katerem bodo zaposleni lahko uporabili tudi listine za manj izplačane plače. V prihodnjih dneh bodo članstvu poslali predlog za povečanje in drugačno delitev članarine, o čemer bodo sklepali še v tem letu. Odločno so podprli stankajoče delavce Litostroja in zahtevali od vlade, naj ugodi njihovim zahtevam.

Skei podpira predlog zakona o lastninjenju podjetij v državni lasti. Za njegovo tretje branje bo prek poslancev vložil le amandma, po katerem naj bi zaposleni pridobili možnost uporabe listin za manj izplačane plače. Zakon predvideva centralistično lastninjenje Slovenskih železarn. Ker so mnenja o tem različna, republiški odbor ni obravnaval predloga Skei bivše Železarne Ravne, po katerem bi bilo možno tudi lastninjenje sedanjih lokacij (bivših samostojnih železarn).

Izkušnje Skei iz podjetij, ki so last sklada za razvoj, so večinoma slabe. Sindikalisti z vseh območij ugotavljajo, da nima kadrov in da mu zmanjkuje tudi denarja. Kot je po-

iz Šempetra. Zaradi slabih izkušenj sklad ne bo več najemal dragih lito- ojevih strokovnjakov, ki so praviloma svetovali le odpuščanje delavcev. Številni menedžerji, ki jih je sklad poslal v podjetja, so bolj kot za njihovo reševanje skrbeli za svoje kariere. V enem od Iskrinih podjetij je skladov konzultant postal kar večinski lastnik.

Mariborska livarna ne bo postala last sklada. Livarna Vuzenica bo reševana v povezavi s Cimosom. Metalna Senovo bo šla v stečaj. Če bodo Slovenske železnice pri TVT odpovedale vsa remontna dela, bo temu znova grozilo razsulo.

Po kritični razpravi je Albert Vodovnik predlagal ta dva sklepa:

Solidarni z litostrojskimi delavci

Marjan Pirc, predsednik Skei koncerna Litostroj, je člane republiškega odbora seznanil s potekom stavke v tem podjetju. Člani republiškega odbora so zahteve stankajočih odločno podprli. Če bo za uspeh stavke potrebno, jih bodo s solidarnostnimi stavkami podprli tudi v drugih podjetjih.

vedal Albert Vodovnik, bi »sklad nekaj skeievskih kadrov kar ukradel, saj so ugotovili, da so za skladova podjetja naredili več kot njihovi menedžerji«. Zaradi krize v skladu je vlada pripravila načrt njegove združitve z agencijo za sanacijo bank in skladom za privatizacijo. Združitev je potrebna tudi zaradi tega, ker bodo verjetno podržavljena vsa podjetja, ki do 15. decembra ne bodo dobila drugega soglasja k programu lastninjenja. Razpravljajci so ugotovili, da je večina podjetij, ki jih je pred petimi leti prevzel sklad, že v stečaju. Preostala pa so večino zaposlenih odpuščala. Dobre izkušnje bi sindikalisti lahko prešteli na prstih ene roke. Me njimi je Impol, kjer nimajo prav nobene firme, ki bi šla v stečaj ali bila ogrožena. Mogoče so za takšen rezultat zaslužni imple- lovci sami, saj so obdržali pomembnejše položaje. Obdržali so tudi objek- te družbenega standarda, ki jih upravlja Skei. Uspešno posluje tudi SIP

Poročilo o poslovanju sklada, zlasti o prodaji obratov in objektov družbe- nega standarda, naj obravnava državni zbor. Zaradi suma, da je družbeno premoženje prehajalo v zasebno last, bo Skei zahteval revizijo poslovanja podjetij v lasti sklada.

Razprava o povečanju članarine na odstotek od bruto plače je poka- zala, da ima predlog čedalje več zagovornikov. O predlogu pravilnika, ki bo na podlagi razprave še dopoln- njen, bo do 15. oktobra organizirana javna razprava. V tem času bo statutarna komisija Skei razčistila, ali lahko o tej zadevi odloča republiški odbor ali izredni kongres. Člani republiškega odbora bodo v javni razpravi zagovarjali predlagano povečanje članarine in njeno novo delitev. Kot je dejal Drago Gajzer, naj aktivisti Skei članom le obljub- ljajo, ampak naj jih prepričujejo z dokazi o dosedanjem uspešnem delu. V razpravi je sodeloval tudi sekretar ZSS Rajko Lesjak. Menil je, da

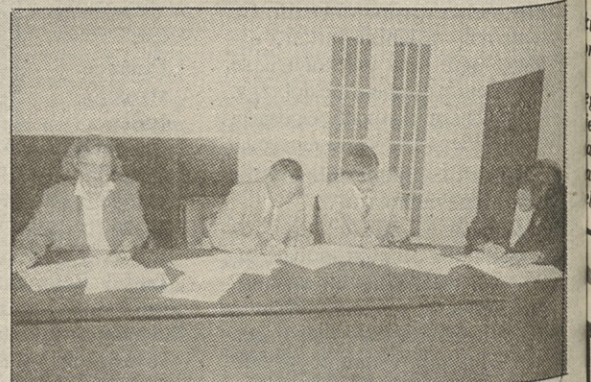
je treba o potrebnosti povečanja članarine najprej prepričati sebe; ne- prepričani namreč ne morejo prepričati nikogar. Povedal je, da so sindikati kemikov, lesarjev, gozdarjev, kulturnikov, prometnikov in komu- nalcev članarino že povečali. Pri gostincih je članarina 0,8 odstotka od bruto plače. Če članarina različnih sindikatov, povezanih v ZSS, ne bo

enaka, člani ne bo mogli računati na enako raven storitev svoje organizacije.

Republiški odbor je skoraj hkrati razpravi razpravi pobudo Bojane Hribarja in Dora Hvalice za obliko- vanje liste ZSS za volitve v državni zbor, objavljeno v prejšnji številki Delavske enotnosti.

Franček Kavc

Pomemben korak

Večletno prizadevanje Sindikata državnih in družbenih orga- nov Slovenije (SDDO) je naposled le obrodilo prve sadove: v po- nedeljek dopoldne so predsednica Konference sindikatov v pravosodju Majda Mihovec in sekretar republiškega odbora SDDO Drago Ščernjavič ter predsednik okrožnega sodišča v Ljubljani Aleš Zalarič (po pooblastilu predsednikov okrožnih sodišč) in ministrice za pravosodje Meta Zupančič (na sliki z leve proti desni) podpisali pogodbo o pogojih dela sindikata na sodiščih, ki velja za vse sin- dikalne organizacije na sodiščih.

»To je pomemben korak k organizacijski in kadrovski krepitvi sindikata ter k utrjevanju socialnega partnerstva in dialoga s pre- dstojniki sodišč in ministrstvom za pravosodje,« je ob tej priložnosti povedal Drago Ščernjavič. Pogodba namreč ureja obveznost Mi- nistrstva za pravosodje do obveščanja ROS in Konference o vseh tistih predpisih, ki se nanašajo na ekonomski in delovnopравни položaj zaposlenih, do katerih mora sindikat zavzeti svoje mnenje in stališča. Ta obveznost velja tudi za predsednike oziroma pre- dstojnike sodišč. Mnenja in stališča sindikata sta ministrstvo ozi- roma predsednik sodišča dolžna obravnavati; če so zavrnjena, morata pojasniti, zakaj.

Za uresničevanje pogodbe o pogojih dela sindikata na sodiščih bo ROS organiziral poseben strokovni seminar, ki naj bi vodstva in člane izvršnih odborov sindikatov usposobil za dialog s pre- dstojniki.

D. K.

ODPRITE VRATA!

»Rekreacija je pred vrati – odprite jih!« je geslo vseslovenske akcije, ki naj bi v »mesecu športa« pomagalo privabljati naše državljane k takšni ali drugačni športnorekreativni aktivnosti. Tem prizadevanjem se pri- družuje tudi naše uredništvo: s pomočjo Športne unije Slovenije (ŠUS) vam ponujamo nekaj prireditvev, na katerih boste lahko poskrbeli za svojo dušo in telo. Storite nekaj zase!

Kraški tek

Balinarski klub Brinj Povir in Športna zveza Sežana sta priredi- telja prvega Kraškega teka, ki bo v soboto, 21. septembra v Sežani. Štart najmlajših bo ob 15. uri, štart zadnje skupine pa bo približno uro kasneje. Zbirno mesto vseh je pred gasilskim domom v Povirju pri Sežani. Za mladino bodo na voljo štiri razdalje: najmlajši bodo tekli 300 metrov, nekoliko starejši 500 ali 1.000 metrov, mladinci se bodo pomerili na 2-kilometrski razdalji, člani in članice pa na 11 kilome- trov. Prijavnina bo 500 tolarjev (vsak bo prejel majico), mlajše kategorije so štartnine oproščene. Prijave bodo zbirali na štartnem mestu na dan prireditve do 13. ure. Na koncu prireditve bodo organi- zatorji vse udeležence pogostili s slastnim lovskim golažem, mednje pa izžrebali še praktične nagrade. Za informacije vam je na voljo Peter Štok, telefon 067 71 141.

Tek parov

Murskosoboško področje ni prav

bogato s tekaškimi prireditvami, zato so tiste redke toliko bolj prijet- ne. Še posebej znajo poskrbeti za dobro vzdušje v Bakovcih. Tam- kajšnje Športno društvo Partizan organizira v sodelovanju z Osnov- no šolo Bakovci in krajevno skup- nostjo v nedeljo, 22. septembra, ob 10. uri tradicionalni Tek parov. Pari (par sestavljata ženska in moški) bodo tekli na 5 ali 10 kilometrov, razdeljeni pa bodo v te starostne skupine (skupne starosti): do 30 let, od 31 do 70, od 71 do 100 in od 101 leta naprej. Prijavnina za krajšo progo bo 100 tolarjev na osebo, za daljšo pa 500 tolarjev. Vsak ude- leženec bo prejel spominski značko. Hkrati si bodo obiskovalci lahko ogledali osnovnošolsko pri- reditev »Vesela lica« in za tamkajšnje kraje značilne ljudske običaje in opravila. Prijave sprejema Silvo Pegelj po telefonu 0609 43 099.

Center ŠUS

ŠUS vabi ljubitelje športa na otvoritev športnega centra, na- menjenega vadbi po sodobnih šport-

norekativnih programih za vse starosti. Otvoritev s predstavitvijo centra in vadbenih skupin bo v torek, 24. septembra, ob 18. uri na OS Danile Kumar v Ljubljani. Otroci se lahko v spremstvu vzgojiteljic ali učiteljic udeležijo dopoldanske otvoritve otroškega fitnesa (ob 11. uri), ki bo prav tako deloval v okviru centra. Vabijo nas na skrbno pri- pravljene programe športa za vse, kjer bomo srečali prijazne učitelje, stare in nove prijatelje, razvili in okrepili svoje telo, obvarovali ali utrdili zdravje, ohranili lepoto in vedrino. Pridite na srečanje s špor- tom! Informacije pri Jožetu Kuk- manu po telefonu 061 311 728.

Še zadnji letošnji spust po Kolpi

TŠD Kostel, drugouvrščeni z letošnjega nagradnega oglaševal- skega natečaja Športne unije Slo- venije, še zadnjič letos organi- zirajo spust po Kolpi z vsemi vrsta- mi plovil. Le sedem manjših sla- pov ovira to ne preveč zahtevno ve- slanje po naši najjužnejši reki. Čeznje se lahko spustimo le z gu- menjakom ali pa že večji v vodenju kajaka. Tokratni spust bo v soboto, 28. septembra, zbirno mesto pa bo pri trgovini Ofak v Potoku. S štartnega mesta se bomo do 20 ki- lometrov oddaljene vasi Žaga pri Kostelu spustili ob 11. uri. Prija- vnino 1.500 tolarjev plačamo na štartnem mestu, svojo udeležbo pa lahko napovemo dr. Stanku Ni- količu po telefonu 061 802 175.

19. gozdni tek na Brdo

Smučarski klub Brdo bo v ne- deljo, 29. septembra na Brdu pri Ljubljani organiziral tekaško tek- movanje, na katero vabijo vse, ki radi tečejo. Štartni in ciljni de- tekovanj bosta pred trgovino na Brdu (predzadnja postaja me- stnega avtobusa št. 14). Začelo se bo ob 9.30 uri s štartom rekrea- tivcev na 12-kilometrski progi. Na- daljevali bodo mladinci na 8 ki- lometrov, dečki in deklice na 3 ki- lometre in ciberni na 300 metrov. Za ciberni prijavnine ni, za dečke in deklice znaša 500, za vse dru- ge pa 800 tolarjev. Vsak prijavljeni organizacij nam bodo na voljo garderobe, tam pa se bomo na dan prireditve med 7. in 9. uro lahko tudi prijavili. Dodatne informacije so na voljo po telefonu 061 268 613.

Drobtinica

To, kar se je že dolgo govorilo med tekači, se je sedaj tudi ures- ničilo: Ljubljana je dobila svoj prvi tekaški maraton. Zagodilo se bo 27. oktobra 1996. Poleg 42.195 metrske razdalje pa bomo izbirali še med teki na 21.090 metrov ali na 7 kilometrov. Če tekaškem dogodku leta v Ljubljani bomo še podrobno pisali. Za vse pa naj vas le spodbudimo, da se začnete prijavljati. Mi smo z vami že začeli!

Pripravil: Žiga Černigoi

LE BLAŽEV ŽEGEN

V četrtek popoldne, dan po »pohodu nad Krško«, se je Sklad za razvoj RS Slovenije s 45 tisočaki akontacije avgustovske plače usmilil delavcev Metalne TGS d.o.o. Senovo, ni pa dosegel, da bi se po tritedenski stavki v petek zjutraj vrnili na delo za naj kot eno uro.

Po šestdesetminutnem »ogrevanju« so zaposleni namreč zastavili svoja delovna mesta in se preselili v jedilnico konstrukcijskega obrata, kjer se je ob 7. uri začel zbor delavcev, »posrečen« kajpak uresničevanju njihovih stavek. Ker

je bila od vseh uresničena le tretja (akontacija avgustovske plače), pa še ta »le delno« (65-odstotno), je zbor sklenil, naj se »stavka nadaljuje do izpolnitve vsaj ene točke iz stavekovnih zahtev«.

Sledila je razprava o stanju v podjetju, v kateri so lahko zapo-

sleni spet samo ugotavljali, kako krizno vodstvo s Skladom RS za razvoj ni za sanacijo podjetja in ohranitev delovnih mest storilo prav ničesar. Pri tem so imeli v mislih predvsem kontrolirani stečaj, ki ni bil le dogovorjen, ampak tudi datumsko opredeljen (24. 7. 96); po »scenariju« naj bi se končal z ustanovitvijo novega podjetja. »Vsi zaposleni, pa tudi drugi iz senovske doline pričakujemo, da bo država skladno z že sprejetim dogovorom neposredno ali preko svojih institucij sodelovala pri reševanju – ustanovitvi novega saniranega podjetja, v katerem bi se lahko zaposlilo določeno število ljudi iz senovske doline,« piše v zapisniku zbora delavcev. »Čeprav smo zaposleni pripravili svoje terjatve preoblikovati v lastniške deleže, saj bi radi delali v nekem zdravem podjetju, pa se bojimo, da je Sklad RS za razvoj stvari praktično že spustil iz svojih rok in dogajanje prepustil svojemu toku,« so še pripisali.

Ker se ne nameravajo »kar tako« vdati v usodo, so se na koncu obrnili še na predsednika vlade dr. Janeza Drnovška. Pričakujejo, da jim bo odgovoril, kako bo država »pristopila h konkretnemu reševanju tega problema«. Kakšnih velikih upov pa med tem pričakovanjem nimajo, saj vedo, da je za Metalno TGS d.o.o. Senovo že predlagan – stečaj...

D. K.

Jug

»V zadnjih petih letih smo imeli v Posavju skoraj 30 stečajnih postopkov, likvidacij in ukinitvev obratov, zaradi česar smo izgubili 3.500 delovnih mest. V istem času je bilo po podjetjih v Posavju ugotovljenih približno 1.800 trajnih presežkov, kar skupaj pomeni preko 5.300 izgubljenih delovnih mest,« je na protestnem shodu prejšnjo sredo v Krškem povedal Marjan Urbanč, sekretar Območnega odbora SKEI Posavja.

»Posebno poglavje v tej zgodbi si zasluži Sklad RS za razvoj, ki je bil ustanovljen zato, da bi pomagal podjetjem v težavah, hkrati pa skušal ohraniti čim več delovnih mest. Po naših izkušnjah sodeč, bi moral nositi drugačno ime. V Posavju je prišlo pod Sklad 10 podjetij in obratov: v šestih je bil uveden stečajni postopek, enega so prodali tujcem, tri pa za zdaj še obstajajo. Pa ne zato, ker bi bil Sklad tako dober lastnik, temveč zato, ker so bila trdoživa in jim je s skrajnimi naporami to še uspelo. Dosedaj. Očitno je sedaj na vrsti senovska Metalna...«

Kaj naj še dodam? Ob tem, da se z ljudmi, ki na tak ali drugačen način izgube delo, ukvarjajo le še sindikat, zavod za zaposlovanje ter z najbolj obubožanimi center za socialno delo in da jih nihče drug niti ne vpraša, kako jim je; ob tem, da nimamo ustrezne zakonodaje, ki bi v kriznih primerih vsaj skušala pomagati podjetjem; ob tem, da nam je in da nam še vedno propada velik del posavske industrije, pa se za to nihče ne zveni; ob tem, da smo že dosedaj regija z nadpovprečno stopnjo brezposelnosti; ob tem, da obljubljajo nove presežne delavce in nove stečaje – ob vsem tem lahko le ugotovljamo, da smo jug Slovenije. Tako geografsko kot vsebinsko.

Ali res lahko samo ugotovljamo ali pa smo pripravljeni tudi kaj storiti za to, da ne bomo imeli delo in plačo le mi, ampak tudi naši otroci?!

DELAVCI V OBRTI MED ZVEZDE

Prejšnjo soboto se je na letališču Levec pri Celju zbralo več kot 1500 zaposlenih pri obrtnikih iz vse Slovenije. Tradicionalno, že 14. srečanje jih je povabil Sindikat obrtnih delavcev Slovenije skupaj s skladi za izobraževanje delavcev pri obrtnikih.

Dopoldne, ko so si udeleženci srečanja ogledovali obrtni sejem, je bilo vreme še nekaj kislo, popoldne pa se je pokazalo tudi sonce. To je privleklo k pravšnemu razpoloženju za zabavo, ki je z odličnim ansamblom Ptujskih 5 potekala pozno v noč.

Člani celjskega aerokluba ob tej priložnosti pripravili tudi letalski miting.

Veseremonial je strokovno in pristržno vodil Boris Kopitar. V uradnem delu je udeležence srečanja nagovoril minister za delo, družino in socialne zadeve Anton Rop, ki je za nagrado povabil še v nedeljsko oddajo TV Slovenija »Po domače«.

podžupan Dušan Burnik in podpredsednik območne obrtne zbornice Franjo Podbregar. Med udeleženci smo opazili le celjske in velenjske sindikaliste na čelu z Ladijem Kalužo in Miro Videčnik, iz Ljubljane pa je prišel le Sandi Bartol.

Predsednik sindikata obrtnih delavcev Peter Jančar je zaslužnim sindikalistom podelil priznanja.

Srečanje je v celoti uspešno in zato organizatorji na čelu z Martinom Muršičem niso skrivali zadovoljstva.

Čestitamo!

Franček Kavčič

Minister Anton Rop je med drugim povedal, da so obrtni delavci med prvimi v Sloveniji na svoji koži občutili tržne pogoje poslovanja. Zaradi negotovosti delovnega mesta in ogroženosti pravic iz delovnega razmerja je zelo pomembno, da so sindikalno organizirani. Ker pa to ni dovolj, mora svoje opraviti tudi država. Ta nekatere zadeve že skuša urejati boljše za delavce.

Peter Jančar izroča priznanje Sindikata obrtnih delavcev Ireni Ducman iz Murske Sobote. Dobitniki priznanj so tudi Cvijana Rašić iz Ljubljane, Erika Prokič in Katarina Štruel iz Maribora, Srečko Drobne iz Celja, aktiv sindikata Gostišča Štorman iz Šempetra, Jože Česar in Stefan Gider iz Murske Sobote in Janez Fajdiga iz Skofje Loke.

Številne udeležence je zabaval zlasti ansambel Ptujskih 5 s pevko Ireno Polko iz Šoštanja. Nadomestila je Natalijo Kolšek, ki te dni pestuje sinka. Kot kaže posnetek, ni ogrela le moških. Čeprav je bilo plesišče prevečeno le z grobim asfaltom, je bila na njem kar precejšnja gneča.

Vse fotografije: Saša Bernardi

ZVEZA SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE ORGANIZIRAN IZOBRAŽEVALNI SEMINAR

na temo

UČINKOVITO SOUPRAVLJANJE

Namen izobraževalnega seminarja je teoretična in praktična usposobitev članov svetov delavcev in sindikalnih zaupnikov na področju soupravljanja.

Seminarja se lahko udeležijo člani sindikatov, ki so združeni v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

Čas: 14. do 16. oktober 1996

Kraj: Sindikalni izobraževalni center Radovljica, Gradnikova 1

PROGRAM SEMINARJA

Ponedeljek, 14. oktober 1996

od 10. do 13. ure

Tema I: NAČIN IN STRATEGIJA DELOVANJA SVETA DELAVCEV

Nosilec: Milan Uroša, član predsedstva Sveta ZSSS

od 13. do 15. ure: ODMOR

od 15. do 18. ure

Tema II: VLOGA IN NALOGE SVETA DELAVCEV NA PODROČJU STATUSNIH IN KADROVSKIH ZADEV TER REŠEVANJA SPOROV Z DELODAJALCI

Nosilec: Gregor Miklič, član predsedstva Sveta ZSSS

Torek, 15. oktober 1996

od 9. do 12. ure

Tema III: SOUPRAVLJANJE DELAVCEV TER VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Nosilec: Lučka Böhm, svetovalka Sveta ZSSS

od 12. do 14. ure: ODMOR

od 14. do 18. ure:

Tema IV: VLOGA SVETA DELAVCEV NA PODROČJU PLAČ TER PRI OBRAVNAVI GOSPODARSKIH REZULTATOV DRUŽBE

Nosilec: Vekoslava Krašovec, sekretarka Območne organizacije ZSSS Podravje

Sreda, 16. oktober 1996

od 9. do 12.30 ure:

Tema V: KOLEKTIVNE POGODBE IN SOUPRAVLJANJE

Nosilec: Metka Roksandić, ZSSS

od 12.30 do 14. ure: ODMOR

od 14. do 17. ure:

Tema VI: VODENJE SEJ SVETA DELAVCEV, ODNOSI IN KOMUNICIRANJE

Nosilec: Ciril Urek, sekretar Območne organizacije ZSSS Zasavje

* * *

Metode dela: kombinirane, predavanje, intenzivno sodelovanje udeležencev, igranje vlog.

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana.

Prijave pošljite najkasneje do 4. oktobra 1996.

Seminar bomo izvedli, če bo najmanj 25 prijav. Če bo prijav več, bomo preostale prijavitelje uvrstili na naslednji seminar.

Kotizacija za seminar, ki vključuje tudi obsežno strokovno gradivo, znaša 20.000 SIT za posameznega udeleženca. Prijavnici za seminar je treba priložiti tudi potrdilo o plačani kotizaciji (kopijo virmana).

Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila dodatno pripišite »Seminar II«, sklic na številko 07.

Stroške za člane svetov delavcev krije, skladno z zakonom in dogovorom med svetom delavcev in delodajalcem, delodajalec.

Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je treba to navesti pod ustrezno rubriko v prijavnici.

Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (polni penzion v dvoposteljni sobi je 4.500 SIT).

Odgovore na dodatna vprašanja in pojasnila v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandi Rešeta, telefon 061/316-489.

Vanda Rešeta,
vodja izobraževanja pri Svetu ZSSS

Prijavnica za izobraževalni seminar

UČINKOVITO SOUPRAVLJANJE

ki bo 30. 9. in 1. 10. 1996 ter 28. in 29. 10. 1996

Ime in priimek:

Datum rojstva: Izobrazba:

Naslov doma:

Zaposlitev: naziv in naslov družbe:

– delovno mesto:

Član sindikata dejavnosti Slovenije:

Član nadzornega sveta: (naziv in sedež družbe)

Telefonska številka: - doma: - v službi:

OPOMBA: Med seminarjem bo udeleženec nastanjen v SIC Radovljica:

DA

NE

V dne Žig in podpis odgovorne osebe:

ZNANJE ZA SOUPRAVLJANJE

Prejšnji teden je član predsedstva ZSSS Milan Utroša na delovnem razgovoru predsednikov in sekretarjev sindikatov dejavnosti in sekretarjev območnih organizacij ZSSS predstavil uresničevanje zakona o delavskem soupravljanju.

Da so bili svobodni sindikati v treh letih veljave tega zakona pri uveljavljanju delavskih pravic sorazmerno uspešni, dokazuje že odpor dobršnega dela delodajalske srenje. Žal so delodajalci in menežerji slepi za pozitivne evropske izkušnje s tega področja, zaslepljeni so z evforijo nebrzdanega kapitala, kakršne po svetu ne poznajo že dolga desetletja.

Zato Združenje delodajalcev trmoglavno rine celo v spremembe zakona, seveda zgolj z enim ciljem, znižati raven delavskih pravic.

Tudi znotraj podjetij so delodajalci bolj kot pri iskanju razvojnih rešitev inventivni pri onemogočanju razvoja soupravljanja. Izumljajo vrsto ovir za nastanek organov soupravljanja, kjer te že imajo, jih ovirajo pri delovanju, predvsem pa so očitni njihovi poskusi, da bi razbili sodelovanje sindikatov in organov soupravljanja. S tem seveda razbijajo tudi

delavske vrste in si ustvarjajo prazen prostor za manipuliranje z delavci in za uveljavljanje lastne samovolje.

Skratka, cela vrsta neljubih pojavov, ki pred sindikate postavljajo zahtevne naloge, je kolege opozoril Milan Utroša. Omenil je nekaj skrajnih primerov, ko na primer direktor na strokovni seminar ne pusti delavca, člana nadzornega sveta. Člana organa, ki je direktorja imenoval in nadzira njegovo delo!!! Tudi ta primer je služil za opozorilo, kako nujno je resno delo, stalna skrb

in velika zavzetost sindikata na tem področju.

Slišali smo tudi za kar obilne zneske, ki jih dobivajo člani nadzornih svetov, in za nujnost, da ZSSS to vprašanje in vprašanje drugih podobnih dodatkov, ki jih prejemajo predstavniki sindikatov, uredi načelno in enotno. Kot recimo nemški sindikalisti, ki iz

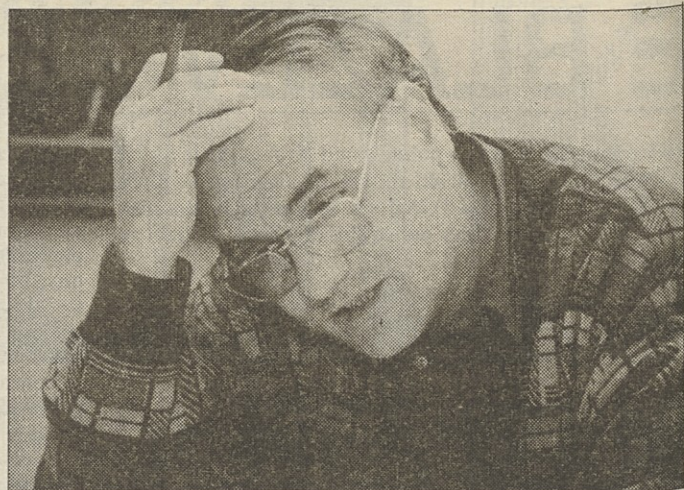
tako pridobljenega denarja napajajo različne sindikalne fondacije.

Tako v razčlembi Milana Utroše kot kasneje v razpravi je bila večkrat poudarjena vloga usposabljanja in izobraževanja, tudi za področje soupravljanja. Na seminarjih, ki jih ZSSS prireja v Radovljici, se je sicer zvrstilo že več

PREDSEDSTVO SVETA ZSSS PREDLAGA UREDITEV PREJEMKOV PROFESIONALNIH ČLANOV V ZSSS

Predsedstvo sveta ZSSS je ocenilo predloge, naj se pravičnejše ureddijo prejemi profesionalnih članov ZSSS in sindikatov dejavnosti v različnih organih (Skupnosti pokojninskega zavarovanja, Zavodu za zdravstveno zavarovanje, Državnemu svetu, nadzornemu svetu v podjetjih). Prejemki so se doslej obračunavali neposredno delavcem – sindikalnim funkcionarjem. Po novem predlogu, ki ga je pripravilo predsedstvo sveta ZSSS, bodo prejemke, razen potnih stroškov in dnevnice, po pisnem nalogu in zahtevku delavca v ustreznem organu nakazovali na žiro račun ZSSS. Delavcu bo ZSSS izplačala 50 odstotkov prejetega zneska, 50 odstotkov bo namenjenih za sklad za izobraževanje sindikalnih profesionalnih kadrov. Povedati je treba, da gre pri tem obračunavanju in prejetju denarja bolj za moralni kot materialni ukrep. Sindikalni funkcionarji bodo s tem prispevali svoje pozitiven zgled, kar je vsekakor spodbudno.

Brane Mišič

kot 400 sindikalistov, toda zanimanje za pridobivanje novih znanj je še vse premajhno. Žal in predvsem to velja za profesionalno strukturo.

V razpravah smo slišali, da je soupravljanje redko področje, na katerem zakonodaja nudi več, kot so sindikati pripravljeni in sposobni uresničiti. Pomen soupravljanja prepočasno prodira v zavest. Dogaja se, da sindikalist, ki pride v nadzorni svet, potem zaradi lepe nagrade, ki jo tam prejema, beži proč

od sindikata. Tudi sicer pogosto preti nevarnost, da sindikat in souprava postaneta dve ločeni, če ne celo nasprotni organizaciji. Vse skupaj se zaplete predvsem tam, kjer je odpor delodajalcev do soupravljanja največji in kjer najbolj beže od svoje odgovornosti, ki jim jo končno za to področje nalaga tudi zakonodaja...

Znanje, izobraževanje, usposabljanje!!! To pa je bila rdeča nit tako uvoda kot vseh razprav.

Ciril Brajer

Svetli primeri

Soupravljanje za večjo učinkovitost podjetja

Bliža se čas, ko bo končana druga faza Krkinega lastninjenja oziroma preoblikovanje podjetja v

delniško družbo. Tudi v Krki bomo, tako kot so to že v mnogih podjetjih, vzpostavili drugačen

sistem sodelovanja zaposlenih pri odločanju, kot smo ga poznali doslej oziroma smo ga imeli v samoupravnem sistemu. Večina se še spomni, da smo pred šestimi leti zaposleni sprejemali odločitve, na katere smo se bolj malo spoznali in ki so nemalokrat sodile v pristojnost vodstva podjetja. Tržno gospodarstvo, za katere-

ga smo se odločili, pa prinaša kolektivna delovna razmerja, za katere je značilno, da ob delovanju sindikatov poskušajo zagotoviti možnosti za sodelovanje delavcev pri čim bolj nekonfliktnem reševanju problemov, ki nastajajo v podjetjih.

Ideja o sodelovanju delavcev pri odločanju v podjetju ni nova.

V različnih oblikah se pojavlja že od 19. stoletja. Udejanjena je bila po prvi svetovni vojni, ko so v nekaterih državah sprejeli zakonodajo o mešanih odborih ali svetih podjetij (Avstrija, Nemčija, Češka). Med drugo svetovno vojno in po njej je ideja o sodelovanju delavcev pri odločanju v podjetju pridobila pri pomenu. V številnih evropskih državah so s predpisi ali kolektivnimi pogodbami uvedli ali ponovno uvedli odbore in svet podjetij.

Pravico do sodelovanja delavcev pri odločanju imajo danes opre-

deljeno mnoge države, predvsem evropske, ki so jo vgradile v socialno listino. Ciljev sodelovanja je več: etični – omogoča razvoj človekovega dostojanstva, političnosocialni – uvajanje t. i. industrijske demokracije lahko prispeva k preobrazbi celotnega gospodarstva v državi kot tudi k izboljšanju socialnega vzdušja v podjetju, ekonomski – sodelovanje delavcev in delodajalcev preprečuje nastajanje konfliktov, česar posledica je večja učinkovitost podjetja.

Krkin Utrip

Pri enaki kakovosti se večina Čehinj raje odloča za domače blago

Sklad za pospeševanje prodaje češkega blaga in Zveza čeških žen sta naročila raziskavo stališč porabnic do nakupa domačega blaga. Raziskava naj bi po eni strani pomagala proizvajalcem pri orientaciji na trgu, po drugi pa ugotoviti, kakšna stališča imajo uporabnice glede potrebe in oblik podpiranja plasmaja domačega blaga v čeških trgovinah.

Na vprašanje, ali je nujno podpirati prodajo češkega blaga, je pritrdilno odgovorilo 86 odstotkov

kupu dalo prednost 46 odstotkov (v Pragi dve tretjini vprašanih). Zelo izrazita je razlika v stališčih do znamke Czech made po starosti vprašanih. V kategoriji od 18 do 24 let je dalo prednost le 26 odstotkov vprašanih, v kategoriji od 51 do 60 let 54 odstotkov in od 61 do 70 let kar 71 odstotkov.

Ugotovili so prevladujoče stališče, da je zlasti v velikih mestih v trgovinah videti manj češkega kot tujega blaga. Glede tega se je pritoževalo 49 odstotkov žena z

vprašanih, proti jih je bilo 4 odstotke, odgovorilo jih ni 10 odstotkov. Za državno podporo se je izreklo 70 odstotkov vprašanih, predvsem starejših in z nižjo izobrazbo. Akcijo Kupujte češko blago šteje za primerno 68 odstotkov žena, med njimi ravno tako prevladujejo porabnice z nižjo izobrazbo.

Izdelkom z znamko Czech made (češki znak kakovosti) bi pri na-

osnovno šolo in 58 odstotkov z visoko šolo.

Pri enaki kakovosti daje prednost češkemu blagu 84 odstotkov žena, 14 odstotkov ne razlikuje blaga po izvoru, samo odstotek jih ne daje prednosti češkemu izdelkom. Nagib za nakup domačega blaga je večji pri porabnicah z nižjo izobrazbo.

Dr. Rudi Kropivnik

PREBERITE IN NAROČITE

Založba ČZP Enotnost
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

V Zbirki priročnikov za sindikalne zaupnike in strokovne službe smo zaradi izjemnega povpraševanja ponatisnili razprodani

(1) SPLOŠNI PRIROČNIK ZA DELAVSKO SOUPRAVLJANJE
avtorjev Mata Gostiše in Gregorja Mikliča 6.900,00 SIT

V tej zbirki imamo na zalogi še priročnike:

(2) SOODLOČANJE, ZAPOSLOVANJE, KOLEKTIVNA POGODBA
avtorja Heribert Kohl in Zvone Vodovnik 2.400,00 SIT

(3) DOKUMENTI DRUGEGA KONGRESA ZSSS s statutom ZSSS
1.800,00 SIT

(4) DELNIČARSTVO ZAPOSLENIH NA POTI K EKONOMSKI DEMOKRACIJI
– mag. Aleksandra Kanjuo Mrčela
TEMELJNI POJMI O GOSPODARSKIH DRUŽBAH
– Nadja Cvek
SODELOVANJE DELAVCEV V ORGANIH DRUŽB
– Gregor Miklič
URESNIČEVANJE ZAKONA O SODELOVANJU DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU
– Milan Utroša 2.000,00 SIT

Vse štiri priročnike lahko naročite na naslov ČZP Enotnost, Dalmatinova 4, Ljubljana po telefonu (061) 321-255 ali po faksu 311-956.

NAROČILNICA

Pri ČZP Enotnost nepreklicno naročamo izvod(ov) priročnika pod zap. št. (1),

..... izvod(ov) pod zap. št. (2),

..... izvod(ov) pod zap. št. (3) in

..... izvod(ov) pod zap. št. (4).

Naročeno nam pošljite na naslov:

Ulica, poštna št., kraj:

Ime in priimek podpisnika:

Račun bomo plačali v zakonitem roku.
Kot ind. kupec bom plačal po povzetju.

Kraj, datum: žig

Podpis naročnika

S 1. JULIJEM JE ZAČEL VELJATI ZAKON O IZVAJANJU SOCIALNEGA SPORAZUMA IN HKRATI ZAKON O DAVKU NA IZPLAČANE PLAČE IN SPREMEMBE ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST.
Socialni sporazum in komentar Braneta Mišiča skupaj z nekaterimi prilogami v brošuri

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

PLAČE '96

Brošuro lahko naročite pri ČZP ENOTNOST, Ljubljana, Dalmatinova 4, telefoni 061/321-255, 1310-033, faks 311-956.

Naročilnica – Pri ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, nepreklicno naročamo izvod(ov) brošure PLAČE '96 po 1.500,00 SIT (+ 5% p. davek). Naročeno pošljite na naslov:

Ulica, poštna št., kraj:

Ime in priimek podpisnika:

1. Račun bomo plačali v zakonitem roku 2. Ind. naročnik – plačilo po povzetju

Žig

Podpis naročnika

POTOVANJE PO ANGLIJI

NAVIDEZ BLIŠČ, V RESNICI PA BEDA

V Anglijo sem se odpravila s stereotipno predstavo o bogatem Angležu, ki se ob petih popoldne z dolgim, nekoliko nezanimivim obrazom sklanja nad vsakodnevno skodelico pravega čaja, ob nedeljah igra priljubljeni kriket, če pa ga srečaš na cesti, govori o vremenu. Temu sem dodala še teorije, ki trdijo, da so prebivalci severa po značaju hladnejši od prebivalcev juga, in podoba tipičnega predstavnika britanskega otoka mi je bila še bližje.

S takimi mislimi sem prispela na londonsko letališče, kjer sem se morala znajti v množici tujih obiskovalcev, ki so si radovedno prišli ogledovat angleško prestolnico. Posebej poleti je bil London poln turistov z vsega sveta, za katere se je zdelo, da so domačinom zanimivi samo zaradi denarjem napolnjenih žepov. Angleži so se ob tem očitno odločili, da jim bodo žepe izpraznili do zadnjega penija, zato so krepko dvignili cene. Čeprav so komercializirali še najmanjšo znamenitost, so turisti vztrajno, nekoliko nespametno prispevali denar za angleški dohodek od turizma. Za slavn Timer Bridge je bilo na primer treba odšteti skoraj sedem funtov, pred najbolj obleganim muzejem voščeni lutk, katerega ogled je

zahteval devet funtov, pa so ljudje stali tudi po več ur in vneto čakali.

V Londonu je bilo poleti pravzaprav več turistov kot domačinov, zato sem se morala podati v manjša mesta, če sem hotela spoznati tudi te. Podoba teh mest na jugu otoka je bila povsem drugačna od sivega glavnega mesta. Pokrajina je bila čudovita in ljudje so bili pravzaprav prijazni, četudi nekoliko dolgočasni in vase zagledani. Večina jih je samo skomignila z rameni, ko sem povedala, od kod prihajam. »Slovenija?« »Somewhere in Europe,« je dejala poštna uslužbenka, ko sem ji povedala, kje živim. Veliko jih je bilo prepričanih, da prihajam s Slovaške, neki trgovec je Slovenijo imel za Litvo, češ da

se imeni podobno slišita, za bivšo Jugoslavijo pa so nekateri bolj izobraženi že slišali. Očitno je bilo, da Slovenija kot majhna dežela z nevidno vlogo v mednarodni skupnosti za tako pomembno državo, kot je angleška, ni bila zanimiva. To ozemlje Evrope tudi nikoli ni bilo del angleške kolonialne ekspanzije, zato je bilo zanje najbrž še bolj nezanimivo.

Anglija si je s kolonialno ekspanzijo posebej na področju tretjega sveta zagotovila surovine za uspešno industrijsko proizvodnjo, in kapitalizem se je v njej hitro razvijal. Kapitalistična proizvodnja in akumulacija kapitala v rokah lastnikov je seveda najbolj škodovala delavski razred. Socialne razlike med premožnimi sloji in proletariatom z mezdami so se zakoreninile že zelo zgodaj in do danes ostajajo nepremostljive. Medtem ko »navadni« delavci komaj preživljajo svoje družine, si podjetniki kopičijo vedno več bogastva. O socialni pravičnosti v Angliji pač ne bi mogli govoriti. Prav nasprotno.

Tudi brezposelnost je z industria-

lizacijo in drugimi družbenimi spremembami z leti naraščala. V začetku devetdesetih let pa se je povečalo še število brezdomcev, saj brez zaposlitve niso mogli več plačevati dolgov za stanovanja in nepremičnine.

Četudi ima Anglija najdaljšo zgodovino sindikalnih gibanj – še posebej pomembno je bilo čaristično gibanje v 19. stoletju, ki je prineslo radikalne spremembe in vplivalo tudi na druge države – se je položaj delavcev prav v tej deželi vse do danes slabšal. Sindikati so s hkratnim delovanjem v laburistični stranki zanemarili delavske interese in namesto njih uresničevali lastne politične cilje ter tako izgubili podporo delavcev. S prihodom konzervativne stranke na oblast v osemdesetih letih z Margaret Thatcher na čelu, pa se je moč sindikatov tudi zakonsko omejila. Članstvo v njih je postopoma upadlo, saj delavcem niso mogli več zagotoviti ohranitve delovnih mest.

Danes je zanimivo, da v Angliji kot nekakšni »obljubljeni deželi« skušajo delovna mesta za določen

Tower Bridge – ogleda si ga lahko vsak za 1500 tolarjev

čas dobiti predvsem mladi iz tujine. Pri tem niso izbirčni, sprejmejo vse, kar jim je ponujeno. Seveda so za delodajalce boljše ponudbe, ker jim povzročajo manj stroškov. Mnogo mladih skuša preživeti kar na ulicah s kitarami v rokah ali pa s prikazom kake spretnosti radovednim obiskovalcem, da na tak način zberejo dovolj drobiža za hrano.

Ob vsem tem se zdi, da socialni problemi ostajajo v ozadju, prikriti in nerešeni. Mogoče je Anglija bolj tipična zaradi revščine kot bogatašev,

ki lahko brez skrbi pijejo čaj in kupujejo tabloide, da bi v njih izvedeli, kaj se je zgodilo s Charlesom in Diano, o čemer vsak dan poroča vsak »dober« populistični časopis. Navzven se sicer prikazuje blišč, beda pa se skuša skriti.

Pravzaprav sta socialna pravičnost in enakost med ljudmi povsod po svetu, ne le v Združenem kraljestvu, utopični. Človekova težnja po oblasti in bogastvu, ne da bi se pri tem oziral na druge ljudi, je vedno bila in ostaja močnejša.

Petra Lesjak

V MESECU JULIJU SE JE ZAPOSLOILO 6.363 BREZPOSELNIH OSEB

Priliv v brezposelnost v mesecu juliju

V mesecu juliju so se tako kot vsako leto začeli prijavljati v register brezposelnih oseb predvsem mladi, ki so končali redno izobraževanje. Čeprav je bil priliv v primerjavi z lanskim julijem večji, za 7 odstotkov, je bil skupni odliv iz brezposelnosti v primerjavi z lanskim julijem večji za 83,2 odstotka.

Ne glede na večji priliv v brezposelnost v mesecu juliju, se je število registriranih brezposelnih oseb povečalo le za 0,1 odstotka v primerjavi z junijem.

Konec julija je bilo tako registriranih 114.051 brezposelnih oseb. Zaradi večjega odliva iz brezposelnosti v prvi polovici tega

leta, je bila registrirana brezposelnost julija v primerjavi z lanskim decembrom za 10 odstotkov manjša.

V mesecu juliju se je v register brezposelnih oseb prijavilo skupaj 9.509 brezposelnih oseb, od tega 3.229 iskalcev prve zaposlitve in 2.762 trajno presežnih de-

lavcev oz. stečajnikov. Zaposlilo se je v tem mesecu 6.363 brezposelnih oseb, iz registra pa je bilo predvsem zaradi nezglaševanja na zavodu za zaposlovanje, lastne volje brezposelne osebe, upokojitve in odhoda na služenje vojskega roka črtanih 3.083 oseb.

Delež v strukturi brezposelnosti v mesecu juliju se je povečal predvsem pri iskalcih prve zaposlitve, in sicer s 17,7 odstotka v juniju na 18,8 odstotka. Delež brezposelnih zaradi stečajev podjetij se je s 13,6 odstotka v juniju julija povečal na 13,9 odstotka.

Stopnja registrirane brezposelnosti je julija dosegla 13,3 odstotka in se tako v primerjavi z lanskim decembrom znižala za 1,2 odstotka.

Vključeni v programe zaposlovanja v prvem polletju 1996

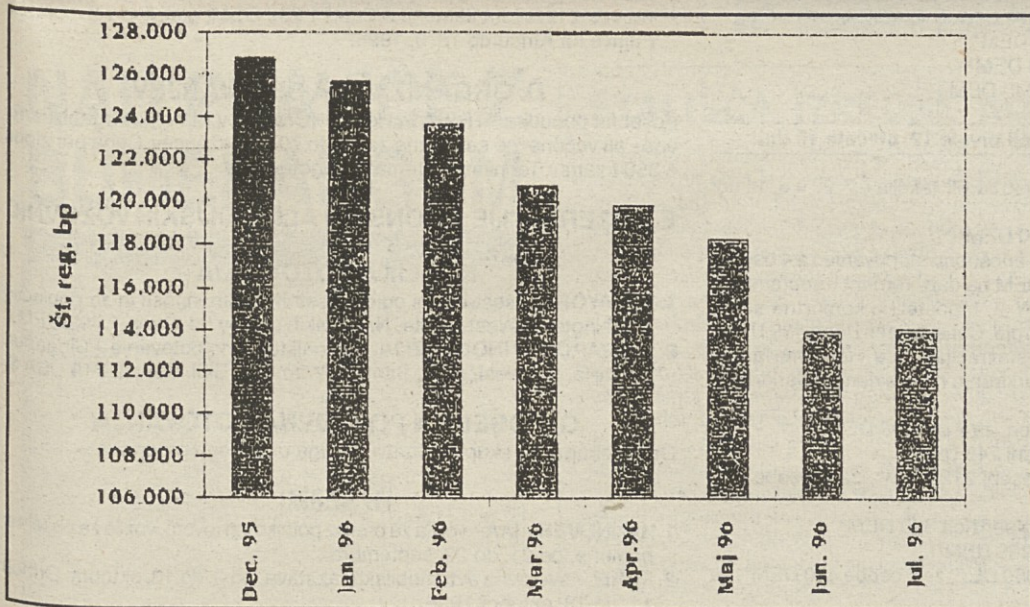
V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo v programe za-

poslovanja vključenih skupno 19.179 brezposelnih in 1.556 presežnih delavcev. Največ je bilo vključenih v različne programe priprave na zaposlitev (programi funkcionalnega izpopolnjevanja, programi za pridobitev strokovne izobrazbe, USO programi, usposabljanja z delovnim razmerjem).

V okviru programov priprave

se je usposabljal 10.361 brezposelnih, kar je polovica vseh vključenih v programe zaposlovanja. Z vključitvami v programe zaposlovanja smo v prvem polletju hkrati zagotovili delo 8.386 brezposelnim; 2.992 brezposelnih je bilo vključenih v javna dela, preostali pa so s pomočjo programov dobili zaposlitev.

Republiški zavod za zaposlovanje

VABIMO VAS!

Preberite si kje potekajo krvodajalske akcije. Postanite tudi vi krvodajalec – krvodajalka! Darovana kri pomeni tudi lepši in varnejši dan!

OKTOBER 1996

Tolmin 1., 2., 3., 4.;
Mestinja 3.;
Sp. Duplek 3.;
Ajdovščina 7., 8., 9., 10., 11.;
Kungota 10.;
Poljačane 11.;
Luče 13.;
Ljubljana – območje Šiška 15.;
Ljubljana – območje Center 16.;
Planina 17.;
Jurovski Dol 17.;
Litija 17., 18.;
Ljubljana – območje Vič-Rudnik 21.;
Trebnje 22., 23.;
Ravne nad Šoštanjem 24.;
Sveta Ana 24.;
Brežice 24., 25.;
Ljubljana – območje Bežigrad 28.;
Škofja Loka 29., 30.;
Jakobski Dol 30.;

Rdeči križ Slovenije

Informativno-propagandna služba
Ljubljana, Mirje 19, tel. 061/12 61 200, int. 222

»Čudež se je zgodil«

Če se še ni, se pa še bo. O tem ni nobenega dvoma. Jasno? Jasno! Se pravi, bolj ali manj jasno do nejasno z veliko mero jasnosti. Ampak da ne bo kakega natolčevanja: lepo od začetka in natančno proti koncu:

1. Leta 1973 je Kanadčan pater Emilian Tardif iz Dominikanske republike čudežno ozdravel, potem ko ga je gospod bog nekaj časa matral z akutno pljučno tuberkulozo. Res, kar ozdravel je – in to čudežno! Kdor ne verjame, naj prebere Delo z dne 7. 9. 1996 (pa ne pred našim štejetjem!), stran 2. (Berite pa, prosim, kar se da zbrano in pozorno!)

2. Potem ko je čudežno ozdravel, je začel čudežno pozdravljati tudi druge (bolnike) po vsem svetu in bližnji okolici.

3. Prišel je tudi v Slovenijo, in to prvič že čudežnega leta 1990. Med drugim je (čudežno) pozdravil tudi 16.000 ljudi, ki so ga prišli (čudežno) pozdraviti na stadion v Šiški, ki je bil prav v ta namen zgrajen že pred 61 leti. Še posebno pristržno je pozdravil nekaj primerov konkretnega pozdravljanja, od katerih je dva taka pri-

mera opisal v svoji knjigi, ki je letos izšla tudi v Sloveniji. (Kar pa seveda zelo pozdravljamo).

4. Ker je Slovenija vsestranko zelo boleha država, je gospod pater Tardif prišel k nam tudi letos. Prav lepo ga je pozdravila nepregledna množica ljudi in drugih prišlekov od blizu in daleč. Pozdravljanju ni bilo ne konca ne kraja, bilo je zelo uspešno in pristržno in neugodno se je pri tem počutil samo minister Voljč, ker je to dejavnost na tistem smatral za neelojalno konkurenco, ki se dogaja ravno v času, ko le še pozdravljanje bolnikov z debelimi denarnicami pridobiva vrednost (posebno finančno) in ugled. Tardif je pač nekakšen rdečkar, saj ne gleda na človekovo ali bolnikovo bogastvo, ampak pozdravlja vse enako, tako rekoč kar počez po pravilu, če rata, rata, če ne, pa ne; bo pa drugič, ko se spet vidi-

legacija, okrepljena tudi z drugimi predstavniki raznih organov in organizmov, je popolnoma neopazno obiskala čarovnika, se pravi patra Tardifa in se z njim dogovorila za še en obisk v Sloveniji. In čeprav je gospod Tardif pri svojem čaranju časovno zelo zaseden, je obljubil svojo nesebično pomoč: na obisk bo prišel še pred volitvami, to pa pomeni, da bodo rezultati volitev verjetno veliko boljše od zdaj pričakovanih. Člani delegacije so ga namreč milo prosili, naj jim pozdravi vse tisto, kar jih najbolj boli ali kakor koli drugače muči. Izvedeli smo, da so se delegati v svojih prošnjah koncentrirali predvsem na tale vprašanja:

– Premier dr. Janez Novšek je zainteresiran za to, da bi pater pozdravil skoraj popolnoma crknjeno gospodarstvo in mu na ta način iz smrtnega objema rešil zgodbo o uspehu. Prav tako ga je milo prosilo, naj mu pozdravi fizično sicer zdravo, mentalno pa povsem zmešano zunanjo politiko. Posebno si pri tem želi, da bi pozdravil kolena vsem tako zelo

mo. Skratka, zadeva je bila silno zanimiva in uspešna in iz zaupnih krogov in kvadratov nam je uspelo izvedeti nekaj zelo senzacionalnega. To objavljamo prvi v državi in na svetu in v bližnji okolici in smo na to upravičeno ponosni.

Gre pa za tole: posebna vladna de-

prizadevnim klečeplaznikom, ki so si jih poškodovali na trnovi in kamniti poti v Evropo in v Nato.

– Gospod narodni heroj Janez Janša je v pristni dolenjščini, ki so jo potem prevedli v slovenščino, pojasnil, da bi rad bil pozdravljen. Toda šele po dolgotrajnem prepričevanju je Tardifu uspelo izvedeti, da si želi biti pozdravljen od strahu pred komunizmom in JLA. Sicer pa je J. J. poudaril, da se ne boji ničesar drugega in tudi Kučana ne. Naj dodamo, da je podobne želje izrazilo še nekaj prisotnih, posebno pa neki Pučnik, nekrofil po poklicu, ves umazan od zemlje, po kateri rije pri iskanju dokazov o okupatorskih in kvizlinških zločinih. Pri tem se mu je pridružil tudi sv. Peter-le, njegov pokrovitelj in zaščitnik sv. Alojzij Šuštar pa se je priporočil predvsem za pozdravitev njegovih od pohlepne grabežljivosti vseh polomljenih in skrivljenih krempelj in prosil za rezervne nohte, ker so mu originalni ostali v lubju poključkih smrek in jelk.

– Gospod Lapović, po domače Lapov ata, se je skupaj z drugimi nacionalisti in predstavniki fašisto- in kleromafije priporočil za pozdravitev nacionalizma in vseh drugih takih, iz naštetih nazivov izvirajočih smrtnih grehov.

– Minister Voljč, ki je mislil, da se to ne bo izvedelo, je prosil za pozdravitev zdravstvenega sistema, šolski minister za pozdravitev šolskega sistema, finančni pa za pozdravitev finančnega sistema. Zelo pa se je tovariš finančni zavzel tudi za pozdrav davčnemu sistemu, ki je zdaj

tak, da stiska reveže, da so vedno večji reveži, popušča pa bogatim, da lahko še naprej bogatijo. To je zelo pozitivno in stimulativno, in zato naj kar tako ostane, je dejal, nakar so vsi ploskali. Tudi Tardif.

Na koncu pa se je Tardif še najbolj razveselil prošnje papeževnega predstavnika, ki je prihitel naravnost z Madžarske, kjer je njegov šef bil takrat na obisku kljub svoji hudi bolezn. Predsednik je v imenu svetega sedeža in svetih pručk prosil Tardifa, naj lepo pozdravi papeža, ki je že vse mogoče dohtarje in mazače in molitve in zaklinjanja probal, pa nič ne pomaga; ni hudič, da mu vsaj Tardif ne bi pomagal...

Skratka, vsem se obetajo lepši, pozdravljeni časi. Zato tudi vse vas, kar vas je, lepo pozdravlja

Brane Praprotnik

Delavska enotnost št. 43	SKOPLIENEC, EVNIH	NEKDANJI BRAZILSKI NOGOMETAS	RUSKI PISATELJ (Pavel)	INOSLAV	VREDNOSTNI PAPIR	VELIKI PERZIJSKI SAH	RUSKI PESNIK (Mihail)	KOSTER	FRANCOSKI PESNIK (Tristan)	STOLETJE, ERA	OSEBNI ZAJEMEK
LIUDOŽERSTVO											
BREZBARVNA STRUPENA OLJATA TEROČINA											
ELEGANTNI ŽENSKI ČEVELJ								LUKA V IZRAELU			
GLAVNI ŠTEVNIK								ČRN TROPSKI HRAST			
NEKDANJI IRSKI NOGOMETAS (George)				HALOGEN KEMIČNI ELEMENT	NAKAZANA POT					POLIFONIČNA INSTRUMENTALNA SKLADBA	RIZEVO ZGANJE
					REKA V ANGLIJI						
						MESNA JUHA					
						SODNI PISAR					
Avtor: Borut Levac	STAROGRŠKI KIPAR	DELAVKA V TOPLINICI	NAJVIŠJE ATENSKO SODIŠČE	AMERIŠKA IGRAJKA (Patricia) PREGOVOR	ŠVEDSKI NARAVOSLOVEC (Carl) BASTARD				IRIDIJ	SREDIŠČE FILIPINSKEGA OTOKA PANAY	
JESEN ŽIVLJENJA					ČLANICA POROTE						
ZBORNI PEVEC ALI PLESALEC					SLOVENSKI KITA-RIST (Štanka)						
					ITALIJANSKI EKONOMIST (Vifredo) TEBANSKI KRALJ					ZDRAVILLO	
ZIDAK					GORA V POSOČJU					ODJEMNIK ELEK. TOKA PRI TROLEJBUSU	
					BRUSNI KAMEN						LETNI GOZDNI POSEK
PISATELJ BAROJA				POPRAVLJALEC TEKSTOV					AMERIŠKI DRAMATIK (Elmer) PISATELJ JOKAI		
NAJVIŠJE EVROPSKO GORSTVO				KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK						JADRANSKI OTOK	
					IZLOČEK ŽLEZ					KATHLEEN TURNER	
					ATLETSKI KLUB						
PAST ZA ZVERI											
Pripravi: Salomonov ugankar	IME VEČ MUSLIMANSKIH VRSKIH VODITELJEV				ZASTAVA S TREMI BARVAMI						
					NAGRADNA KRIŽANKA	LEPOTNA VRTNA CVETLICA				LATINSKI VEZNIK	

POZOR! K sodelovanju vabimo vse (podjetja in trgovine), ki bi lahko s svojimi izdelki obogatili naš nagradni sklad.

NAGRADNA KRIŽANKA

NAGRADNA KRIŽANKA št. 43

Rešitve nam pošljite do 1. oktobra 1996 na naslov: Delavska enotnost, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana p. p. 479 na dopisnici ali v pismu s pripisom Nagradna križanka št. 43.

Nagrade za rešeno križanko so:

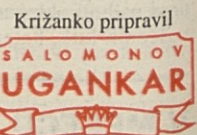
- (1) – ura Etic Quartz,
- (2) – 5.000 SIT,
- (3) – 3.000 SIT,
- (4) – 2.000 SIT,
- (5) – knjižna nagrada.

Rešitev nagrade križanke št. 41

Vodoravno: SAMARITAN, ARABSKA LIGA, LARA, TRSKAR, ONIKS, TEINT, JOŽE, AMIN, GE, GENE, EBAN, ILL, STEAK, ROGOLIST, MANUAL, NART, OAS, KORAB, EBEN, AON, TE, AKT, EANES, TRS, LOK, NIAS, MANTRA, TLAKA, INNAUER, EAST RIVER, AGAPANT, PASIVNOST

Izzrebani reševalci nagradne križanke št. 41

1. Peter Lukman, Greenwiška 10/a, 2000 Maribor
2. Marija Hafner, Sr. Bitnje 3, 4209 Žabnica
3. Peter Jeglič, Ljubljanska c. 84 a, 1230 Domžale
4. Darinka Vrtič, Dornava 128 b, 2252 Dornava
5. Brigita Saje, Otočec ob Krki 13, 8222 Otočec

Nagrade bomo poslali po pošti

NAGRADNI SKLAD

Ta teden je praktično nagrado uro Etic Quartz v naš nagradni sklad prispevalo podjetje ZODIAC d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2. Program: CASUCCI, ZIPPO, MEGALYTE, URE: CITIZEM, CASIO...

ATRIS

Borza sindikalnega turizma

BORZNO SPOROČILO ŠTEVILKA 36

ATRIS – BORZA SINDIKALNEGA TURIZMA, Ljubljana, Dalmatinova 4, sprejema ponudbe prostih počitniških možnosti, posreduje proste zmogljivosti, organizira zamenjavo, nakup ali prodajo počitniških objektov, stanovanj, bungalovov, prikolic in drugih možnosti. Pišite nam ali telefonirajte na 061/131 00 33, int. 384, 385, 061/326-982 ali 322-975; naš telefaks je 061/326-982 ali 317-298, žiro račun 50101-601-92077 – Atris. Poslovni čas za stranke vsak delovnik od 9. do 15.30 ure.

A. POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI, KI VAM JIH NUDIMO

1. BOHINJ – počitniški hišici v UKANCU – za 6 oseb – tri spalnice, kuhinja, dnevna soba, kopalnica, 150 m od jezera. Cena 80 DEM. Termini v oktobru.
2. KRANJSKA GORA – PENZION SATURN – nad jezerom Jasna, dvo-, tri- ali štiriposteljne sobe, TWC, polpenzion 39 DEM.
3. MORAVSKE TOPLICE – zasebna hiša, 2-, 3- in 4-posteljne sobe. Cene: nočitev z zajtrkom 2.000 SIT, polpenzion 2.500 SIT, polni penzion 3.500 SIT.
4. POKLJUKA – DVO ALI ŠTIRIPOSTELJNI APARTMAJI – spalnica, kuhinja, kopalnica. Cena dnevnega najema 55 oz. 70 DEM. Brunarica za 8 oseb, cena 135 DEM.
5. RATEČE – PLANICA – počitniški dom s 23 ležišči, cena polpenziona 35 DEM, polnega penziona pa 41 DEM. Informacije za Novo leto!
6. NOVIGRAD – trisobno stanovanje, možnost bivanja za 5 oseb, cena 58 DEM.
7. BOHINJSKA ČESNICA – privatna hiša, 4 dvoposteljne sobe, TWC, kuhinja. Cena 18 DEM na osebo, apartmaji za 4 osebe 115 DEM. Možnost naročila obrokov.
8. BANOVCI – termalna riviera – hišice za 4 osebe, termini od 13. 9. do 23. 9. Cena 54 DEM na dan.
9. ROGLA – apartmaji za 4 osebe, cena 50 DEM, za 6 oseb pa 62 DEM na dan. Termini od 1. 9. do 30. 11. 1996.

POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI, KI JIH POTREBUJEMO

1. Počitniške hišice v Čatežu, Atomskih toplicah ali Moravskih toplicah, Banovcih, Ptujskih toplicah, Rogli, Bovcu, Bohinju ali Kranjski Gori za vsa obdobja.

B. DOPUSTI 1996

CENE DO 24. 9.

1. BARBARIGA PRI PULI – enosobno stanovanje za 4 osebe, najem 7 dni. Termini po 24. septembru 1996. Cena 4.800,00 SIT.
2. PIRAN – štiriposteljni apartmaji. Cena najema 85 DEM na dan.
3. POKLJUKA – dvo- ali štiriposteljni apartmaji. Cena najema 60 do 85 DEM na dan.
4. MORAVSKE TOPLICE – dvo- ali triposteljne sobe s tušem, wc-jem, možnost uporabe kuhinje. Cena za polpenzion je 2.500 SIT in polni penzion 3.500 SIT.
5. UMAG – hotel ISTRA – 7 dni, najem 319 DEM – apartmaji POLINEZIJA za 5 oseb – 7 dni, najem 595 DEM.
6. NOVIGRAD – hotel MAESTRAL – 7 dni, polpenzion 360 DEM.
7. MAREDA PRI NOVIGRADU – dvosobno stanovanje za 4 – 5 oseb, dnevni najem 55 DEM in turistična taksa. Termini v septembru.

8. NOVIGRAD – KASTANJA – hišice za družinski dopust z dvema ali tremi spalnici, kuhinjo, kopalnico – 60 oz. 75 DEM dnevno.
9. POREČ – hotel TAMARIS – 7 dni, polpenzion 371 DEM. – hotel LUNA – 7 dni, polpenzion 329 DEM* – hotel PICAL – 7 dni, polpenzion 430 DEM* – hotel NEPTUN – 7 dni, polpenzion 343 DEM

akcija – bivate 7, plačate 6 dni ali bivate 12, plačate 10 dni

- hotel DIAMANT – 7 dni, polpenzion 336 DEM* (akcija – 7 dni = 6, 14 dni = 12)
- hotel GALEB – 7 dni, polpenzion 270 DEM*
- 10. OTOK MALI LOŠINJ – Nerezine – enosobno stanovanje za 4 osebe, termini praviloma 7 dni – cena 60 DEM na dan. Termini v septembru.
- 11. PAG – DRUŽINSKI HOTEL TONY – triposteljne konfortne sobe, TWC, balkon – pritličje ali 1. nadstropje. Cena polpenziona 439 DEM, možna nočitev z zajtrkom, lastna restavracija in bife. Hotel ima lastno peščeno plažo 20 m od objekta. Parkiranje na urejenem parkirnem prostoru.
- 12. HVAR – hotel PALACE – polpenzion, za 7 dni 248 DEM* – hotel ANFORA – polpenzion, za 7 dni 248 DEM*.
- 13. BRAC – privatni apartmaji za 2 osebi 312 DEM*, za 4 osebe 400 DEM*, za 6 oseb 530 DEM.
- 14. KORČULA – hotel LIBURNIA – polpenzion 330 DEM* – hotel MARKO POLO – polpenzion 260 DEM* – apartmaji BON REPOS za 2 osebi 350 DEM*, za 4 osebe 440 DEM*, za 6 oseb 660 DEM*.

* – znižane cene hotelskih storitev za 6%.

C. SINDIKALNI IZLETI

Sindikalne organizacije ali kar tako oblikovane skupine vabimo, naj nam posredujejo svoje želje za družabni ali strokovni izlet ali potovanje doma ali v tujino. Možnost plačila v 2 obrokih.

1. ENODNEVNI IZLET PO BELI KRAJINI preko Muljave in Žužemberka, obisk metliške kleti, naselja Adlešiči, kosilo na poznani kmetiji pri ŠKALOVIH v Cerovcu. Idealno za 45 oseb. Cena 65 DEM na osebo.
2. IZOLA – ribji piknik in ogled morskega dna. Pokličite za pripravo vašega programa.
3. KOČEVJE – Motel Jezero – 7 apartmajev, restavracija za 25 oseb, primerno za slavnostne dogodke in zabavo.
4. DOLINA SOČE – ogled muzeja v Kobaridu, Dantejevega Pekla, vožnja z ladjo Lucijo, kosilo in zabavni program. Cena 2.700 tolarjev.
5. TRGATEV V VIPAVSKI DOLINI – od 12. do 24. 9., tri ure obiranja grozdja, malica, kosilo, degustacija vin – cena 3.300 SIT na osebo. Prevoz ni vključen v ceno.
6. ORMOŽ IN PRLEKIJA – enodnevni izlet z ogledom vinorodnih okolišev, vinske ceste, ogled Koroške in sodarske delavnice, kosilo in večerja v domačih hramih. Cena programa 35 - 45 DEM na osebo.
7. PARIZ – v oktobru 5 dni, samo 499 DEM, plačilo v treh obrokih. Prijave do 20. 9. 1996. Zelo ugodna ponudba. Še 10 prostih mest.
8. PRAGA – 4 dni, 2 polpenziona, avtobusni prevoz. Cena za skupine 299 DEM na osebo. Odhodi 26. 9., 17. 10. in 14. 11. 1996.
9. OKTOBERFEST – München – 21. 9. - 2. 10. Enodnevni obisk stane 45 DEM, dvodnevni pa 199 DEM – za skupine.

10. MADRID – Escorial-Vale, Toledo – 26. 9. 1996. Za minimalno 25 oseb 4-dnevni izlet v Španijo. Letalski prevoz iz Trsta, polpenzion, ogledi, večerja z obiskom flamenca. Cena 1.290 DEM, plačljivo v 3. obrokih. Prijave na Atrisu do 15. 9. 1996.

D. ORGANIZACIJA SEMINARJEV

Posebna ponudba ATRISA in Hotela KOMPAS v Bohinju. Organiziramo eno- ali večdnevne seminarje za 15 do 70 udeležencev. Cena penziona 4.350 tolarjev. Tehnična oprema je zagotovljena.

E. REZERVACIJE AVIONSKIH ALI LADIJSKIH VOZOVNIK

F. VELIKA POTOVANJA

1. NEW YORK – šestdnevni ogled mestnih znamenitosti in za doplačilo Washingtona, West Pointa, Niagarskih slapov itd. Cena 1.499 DEM.
2. SINGAPUR IN INDONEZIJA – petnajstdnevno potovanje – Singapur, Djakarta, Sulavesi, Java, Santani, Wamena, Bali. Cena 2.715 USA \$.

G. POSEBNA POSLOVNA POTOVANJA

Organiziramo ob skupni pripravi vašega osebnega programa

H. SEJMI

1. HANNOVER – IAA – vozila za prevoz potnikov in tovora, vozila za posebne namene, od 21. do 29. septembra.
2. PARIZ – svetovna avtomobilska razstava, od 3. do 13. oktobra. Odhod 11. do 13. oktobra 1996.
3. ESSEN – Security, od 8. do 11. oktobra
4. ŽENEVA – Ifra, sejem grafike, časopisne in redakcijske tehnike, od 14. do 17. oktobra.
5. BOLOGNA – SAIE – gradbeni sejem, od 16. do 20. oktobra 1996.
6. OKTOBERFEST – München – od 21. septembra do 9. oktobra. Program za skupine.

Informacija gostom Atrisa

PLAČILNI POGOJI: Ob potrditvi rezervacije zahtevamo plačilo 40% celotnega zneska. Pri odpovedi nad 20 dni pred odhodom za že rezerviran termin zaračunamo stroške poslovanja in druge stroške; najmanjši znesek stroškov odpovedi je 4.000 tolarjev, pri krajši odpovedi 20 dni zaračunamo stroške in 30% celotnega zneska. Pri odpovedi krajši kot 10 dni zaračunamo 80% celotne cene aranžmaja. Cene veljajo le za že v celoti plačane aranžmaje, če se te ne spreminjajo za več kot 7%. Po plačilu gostje prejmejo našo napotnico. V primeru, da naše napotnice ne prejmete 7 dni pred odhodom, nas nujno pokličite.

Pri posebnih akcijah znižano ceno aranžmaja je potrebno takojšnje 10% plačilo, ki se obravnava kot kavcija, ob odpovedi se znesek ne vrača.

Programi v tujini obravnavamo v skladu s splošnimi navodili potovalne agencije, ki je organizator potovanja, in jih gostje prejmejo ob prijavi. Prijava je sprejeta, ko je vplačanih 30% cene aranžmaja. Reklamacije v skladu s turističnimi uzancami rešujemo sporazumno. ATRIS je povsod, kjerkoli ste.

Posebno obvestilo sinkikalnim zaupnikom:

Atris pripravlja darilne pakete za vse tri može ob novem letu od 2. do 12. leta starosti od 1500 do 6000 tolarjev. Velika izbira.

Metod Zalar, direktor borze